

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 887.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ELŐFIZETÉS
HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.
VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.
HÍRDETESEK:
6-hasabos pent sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Nyitár sor 40 fillér.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, május 21.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesérelkek: Bomlás a delegációban.
Naggyűlés a fogyasztási szövetkezetek ügyében.
A rab főhadnagy levelei.
Bírósági végrehajtók országos kongresszusa
A függetlenségi párt és a delegációk ülése.
Budapesti vasutasok Aradon.
Az aradi kirándulók utja.
Az aradi püspökválasztás.
A hadnagy tragédiája.
Megbírásgolt anyakönyvvezető.
A Minorita-templom ártóztatásának eredménye.
Kongresszusi választás az aradi szerbek között.
Harminc kérésű emberre.
Két kirándulás.
Tárca: Tíz év után. Írta: Zboray Aladár.
Regény-Csarnok: A fehér hattyú. Írta: Cataldo Mendés.

Bomlás a delegációban.

Arad, május 20.

Ma délelőtt nagy feltűnést keltett a főváros politikai köreiből egy szenzációs hír, mely arról szólt, hogy Szapáry Gyula gróf volt minisztereinek, a magyar delegáció alelnöke s a hadügyi bizottság elnöke, lemondott nemcsak elnöki tisztségéről, hanem delegátusi tagságáról is. Lemondott annyira, hogy ma már el is utazott Budapestről s lemondása következtében helyébe póttagot hívtak be Eszterházy Mihály gróf személyében.

A lemondás eleinte hihetetlennek tetszett, noha a hír annak indokait is tudni vélte. E szerint ugyanis Szapáry Gyula

gróf az ellenzéki, illetve különösen a függetlenségi párt egyes tagjainak magatartása miatt mondott volna le, mert állítólag nem tartja megengedhetőnek, hogy az albizottságokban nem delegátusok is megjelenjenek és a harmincnégy éves uzus ellenére az eddigi zárt ülések ezután nyilvánosak legyenek.

E mellett nagyon bántotta volna az is, hogy az ellenzék az ő „ridegségét” okolta a bekövetkezett incidensekért. Ha ő ugyanis megendi Rátkay Lászlónak és Kubik Béának az albizottságba való belépést, semmi sérelem sem esik, sem interpellációk nincsenek és három nappal előbb kezdődött volna meg a pünkösdi szünet.

Szóval ezek a dolgok kedvetlenítették volna el Szapáryt annyira, hogy nem ohajtott továbbra is delegátus maradni.

A delegációnak e számot tevő bomlásáról, a melynek lehetőleg lesz még egyéb következménye is, egész nap folyt a szó az összes pártkörökben. Ide terelődött felőle a beszéd, mert ma az országgyűlés szünetel s a folyósó helyett a klubokban vitatták meg per longum et latum ezt az érdekes mozzanatot.

Délig sem a képviselőházban, sem a főrendiházban, hol a delegátusok gyülekeztek, nem tudott senki bizonyosat mondani a Szapáry lemondásáról. Emlegették, mint valószínű eseményt, főleg a Szapáry barátai, de a hír egy oldalról sem nyert megerősítést.

A déli órákban a hadügyi albizottságnak egy szűkebb körű bizottsága ült

együtt a főrendiházban. Azonban e bizottság tagjainak sem volt tudomásuk a lemondásról. Az egyik delegátus nem tartotta lehetetlennek, illetve kizártnak a lemondást, de nem a fenti okok miatt, hanem azért, mert az utóbbi napokon Szapáry Gyula gróf gyengélkedett és miután a delegáció ülései még legalább két hétig eltartanak, megrendült egészsége miatt mondhatott le esetleg az egykori minisztereinek delegátusi tagságáról.

A delegációnak ma délután tartott teljes ülésén, a melyen éppen a nyilvánosság felett döntöttek, kiderült a valóság. Andrassy Gyula gróf elnök mindjárt az ülés megnyitása után bejelentette Szapáry Gyula gróf lemondását s egyúttal azt is, hogy a gróf a lemondás következtében elutazott Budapestről.

Andrassy gróf Szapáry betegségével indokolta a lemondást, beavatott helyen azonban tudni vélik, hogy Szapáry a függetlenségi pártnak a delegáció ellen intézett féktelen támadásai miatt kedvetlenül el is ez érlelte meg benne az eszmét, hogy nemcsak az elnöki széket hagyja ott, hanem menekül magából a delegációból is.

Ennyi „diadalt” tehát már elért a függetlenségi akció. Félő, hogy komolyabb fejleményei is lesznek a nekihevült demonstrációnak s a delegációban esetleg bekövetkező bomlás megszakítja, vagy elodázza a tárgyalások menetét. Ebből pedig nem sok haszon lesz. (+)

TÁRCA

Tíz év után.

Írta: Zboray Aladár.

Személyek:

Hanna 30 éves.

Pál 35 éves.

Hanna (az ablak mellett ül, az ölében rajzoló vászon, azon point laissemunka. Csöndesen öltöget s néha kitekint az ablakon. Fekete hajában egy két ezüst szál).

Pál (belep az ajtón. Kissé meg van illetődve. Szakállas, középtermetű ember, a halántékai körül erősen szürkült a haja): Vajjon rám ismer-e?

Hanna (figyelmesen nézi jövevényt s lassan biborvörösre válik az arca, halkán, inkább magának): Istenem, Pál.

Pál: Hát mégis rám ismert (hozzálép, s miközben megszorítja a kezét, mélyen a szemébe néz).

Hanna (lesüti a szemét).

Pál: Nézzen a szemembe Hanna. Nem éget már az én tekintetem. Régi volt, amikor nekem nem lehetett a szemembe nézni.

Hanna (szeliden fölneéz reá, magában): A szeme most is a régi.

Pál: Ma már lassabban forog a világ.

Hanna: És gyorsabban hervadnak a virágok.

Pál (még mindig kezében tartja a leány kezét): A maga rózsái üdőbbek, mint valaha.

Hanna: A hajam ősz.

Pál: Csakugyan, egy ősz hajszál. (Nézetgeti, s közben valami keserűség száll a szívébe).

Hanna: De hát üljön le, Pál.

Pál (helyet foglal a leánnyal szemben. Mint egy magában): Tíz éve, szinte hihetetlen.

Hanna: Bizony, Pál, tíz éve, hogy nem láttuk egymást. Maga megférőlt, én meg öregedtem.

Pál: Szinte hihetetlen, hogy tudtam úgy élni tíz évig, hogy hírt sem hallottam magáról. De maga nem változott. Csak az az egy szál ősz haj, az uj.

Hanna: Magának csak a szeme régi.

Pál (szeliden évődve): Akkor hogyan ismert meg?

Hanna: Azt hiszem, csak úgy kitaláltam, hogy maga az. Amikor az ajtóban megjelent, hirtelen az eszembe jutott, miért, hogyan, magam sem tudom.

Pál: Talán mert nagyon vágytam reá, hogy rám ismerjen. Sokszor gondoltam az utóbbi években erre a találkozásra. Olyan szépen képzeltem el magamnak, hogy úgy lesz, mint a mesében, vagy a szindarabokban szokott történni. Maga rám néz, egy pillanatig kételkedik, aztán megismer, egyet sikolt és...

Hanna: Ugyan Pál...

Pál: Nem tehetek róla, nekem még mindig megvan az a szcéna-tervező természetem. Mindenhez milliót gondolok, mindent megrendezek a képzeletemben s még mindig fáj az, hogy az élet nem szereti a szcénákat. Mondja őszintén, maga ilyennek képzelte a mi találkozásunkat?

Hanna (hirtelen igen komolylyá lesz): Én nem hittem, hogy látjuk még egymást.

Pál: És rossz néven veszi, hogy eljöttem?

Hanna: Nem. (Kis szünet, majd hirtelen elhatározással): Mit csinál a családja?

Pál (meglepetve): A családom? Nekem nincsen családom.

Hanna: Hát a felesége? Meghalt?

Pál (hüledezve): Feleségem? Nem volt soha.

Hanna (mintegy magának): Hát nem vette el?

Pál: Kit?

Hanna: Nem tudom hogy hívták.

Pál (Kissé vidámabban): Őszintén mondhatom, én sem.

Hanna (erősen vizsgálja a férfi arcvonásait, magában): Csak nem tévedtem tíz évvel ezelőtt.

Pál (magában): Ha nem mondott volna igazat tíz évvel ezelőtt?

Hanna (fenn): Ilyen öreg barátok között már megengedhet magának egy kis indiszkrétciót. Vallja be, ha nem is vette feleségül, de komolyan szereelmes volt valakibe tíz évvel ezelőtt.

Pál (magában): Furcsa, elfeledte ugylát-

A szolnoki mandátum. A petícióval megtámadott szolnoki mandátum dolgában a Kuria második választási tanácsában ma hirdették ki a határozatot. A Kuria elrendelte a vizsgálatot, és pedig csaknem az összes vesztegetési, etetés és itatási esetekre, melyek a petícióban foglaltaknak, beleértve Kiss Ernő képviselő személyes ténykedéseit is. De elrendelte a Kuria a bizonyítási eljárást az ellenkérvényben felhozott összes tényállásokra is. A kihallgatandó tanúk száma megközelíti az ezret. A vizsgálat vezetésével a budapesti kir. ítélőtáblát bízták meg.

A zirci pótválasztás határnapjával Veszprém megye központ. választmánya május 27-ét tüzte ki. Előreláthatólag nagy küzdelem lesz Udvar, Ferenc néppárti és Hunkár Dénes szabadelvőpárti között, kihez most a mult választáson kisebbségben maradt Elet Henrik választói is csatlakoztak. A Hunkár-párt támogatására a többi veszprémi szabadelvőpárti képviselők is Zircra mennek.

Nagygyűlés a fogyasztási szövetkezetek ügyében.

(Sándor Pál Aradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

Pünkösd első napjának eseménye Aradon az a gyűlés volt, a melyet a vidéki kereskedők fölkérésére az Aradi Kereskedők Köre hívott össze a fogyasztási szövetkezetek ügyében. A kereskedelmi akadémia nagyterme szorongásig megtelt a jelenvoltagekkel, a kiknek soraiban voltak a közvetlenül érdekeltek: mintegy ötven arad-, csanád- és békésmegyei kiskereskedő.

A nagygyűlésen résztvett Sándor Pál országgyűlési képviselő, továbbá Salacz Gyula kir. tanácsos, Arad város országgyűlési képviselője, az aradi kereskedelmi és iparkamara képviselőiben: Kristóry János elnök, Eles Armin alelnök, Marschall Lajos dr. és Edvi-Ilés László titkárok, az aradi Lloyd-társulat képviselőiben Bing Vilmos elnök és Fodor Gyula titkár, továbbá: Takácsy Sándor dr. nagybirtokos, Soltész Adolf dr. az Országos Iparegyesület titkára, Deutsch Bernát, Kohn S. N. és az aradi kereskedővilág előkelő tagjai nagyszámmal.

A megnyitó.

Tedeschi Viktor elnök lendületes beszéddel nyitotta meg a nagygyűlést. Udvozólva első sorban Sándor Pál orsz. képviselőt, majd a

testületek képviselőit, a vidéki kereskedőket s a többi jelenvoltagekat. A jegyzőkönyv vezetésére Klein Sándort és Doka Miklóst, a jegyzőkönyv hitelesítésére Gebhart István, Braun Zsigmond, Kohn S. N. és Maresch Gyulát kérte fel.

A nagygyűlés előadója Faragó Rezső, az Aradi Kereskedők Köre ügyvezető-titkára volt. Ismertette a szövetkezetek létesítésének történetét, s hangsúlyozta, hogy azokat sohasem a közszükséglet hozta létre, hanem az, hogy egy- és más érdekkörök tökéletességét követelték belőle. Majd azt hangsúlyozta, hogy a fogyasztási szövetkezetek a mai szervezetükben reális alappal nem bírnak, s azok a legtöbb esetben magukban hordják az elpusztulás csiráját. Azonban az ellenük való védekezést szükségessé teszi az, hogy a míg a szövetkezetek tönkremennek, magukkal hozzák a kereskedők egy tekintélyes részének pusztulását is. A szegedi és aradi kereskedelmi és iparkamarának a fogyasztási szövetkezetek ügyében alkotott véleményét ismertette, az akciónak két irányban való kiterjesztését ajánlotta: az egyiknek célja, hogy a szövetkezetek másoknak, mint tagjaiknak ne adhassanak el árukat, mert csak így maradnak meg azon hivatás keretén belül, a melyet alapszabályaikban hangoztatnak, a másik, hogy a közigazgatási és egyéb tisztviselők, községi jegyzők, bírák s az előjárásági tagok a fogyasztási szövetkezeteknek se alapításában, se vezetésében ne vehessenek részt, mert ezek a hivatalukkal és tisztükkkel járó hatalmat könnyen fölhasználhatják és a példák bizonyítják, hogy föl is használják, — a szövetkezetek érdekében, a kereskedők rovására. Majd áttért az egyes szövetkezetekre vonatkozó panaszokra, a melyeket a vidéki kereskedők az előértekezleten csoportosítottak és a következő határozati javaslatot ajánlotta elfogadásra.

Határozati javaslat.

Az Aradi Kereskedők Köre az aradi, továbbá az Arad-, Csanád- és Békésmegyéből összegyűlt vidéki kereskedők 1902. évi május 18-án tartott nagygyűlésnek megbízásából:

1. fölratot intéz a kereskedelmi miniszterhez oly intézkedés érdekében, hogy a fogyasztási szövetkezetek üzleteiket csakis tagjaikra terjeszthessék ki, csak azoknak adhassanak el árukat;
2. Megkeresi a belügyminisztert az iránt, miszerint rendelettel meghagyassék, hogy a közigazgatási tisztviselők, a községi jegyzők, valamint a községi előjáróságok tagjai a fogyasztási szövetkezeteknek se alapításában, se vezetésében ne vehessenek részt.

Ez után a vidéki kereskedők közül a mezőkövácsháziak, a megyese gyháziak és a szá-

párligetiek képviselője szólalt föl, a tulkapások közül a jellemzőbbeket sorolva föl. Majd hozzászólt a tárgyhöz Ócsényi Zoltán, a Budapesten megindult hasonló irányú mozgalom jegyzője, s végül maga az előadó is.

Rövid vita után a nagygyűlés egyhangúlag elfogadta a határozati javaslatot s annak végrehajtásával az Aradi Kereskedők Köre választmányát bizta meg. Ezután Tedeschi Viktor elnök fölkérte Sándor Pál országgyűlési képviselőt, hogy a nagygyűlést fölszólalásával tisztelegje meg.

Sándor Pál beszéde.

Sándor Pál erre a következő beszédet mondotta el:

Bizonyos aggodalom fogott el, kezdette, mikor a vasuti kocsiba ültem, mert mostani állásomban nem tudtam magamnak elképzelni, hogy én önmagunkat mit mondjak panaszainkra. Hiszen, azt hiszem, önök tudják mindnyájan, hogy a szövetkezetek tekintetében milyen álláspontot foglaltam el eddig és önök tudják és meg vannak győződve, én is tudom, hogy a kereskedelemre nézve nagy veszély a szövetkezetek szaporodása. Ha tehát én ide jövök, csak két-félét tehetek: vagy hallgatok a szövetkezetekről, mint mostani állásom azt megköveteli, hogy ott adjam elő a panaszokat, ahol szólási jogom van, vagy ide jöjjenek és azt mondjam: méltóztassanak mindent elkövetni, hogy jogaimat ismét visszanyerjék. Az én nézetem, hogy helyesen tettem akkor, mikor nem szóltam, mielőtt önök a határozati javaslatot elfogadták, most azonban, miután nem változtat a dolgon semmit, azon impresszió alapján, amelyet itt nyertem, néhány szót kívánok kollégáimhoz szólni. (Halljuk! halljuk!) Hogy ha a szövetkezeti harc nem volt erősebb, mint a milyen tényleg volt, az csakis a mi hibánk. (Igaz! Ugy van!) A kereskedő már születésekor indolens. Minél jobban megy dolga, annál indolensebb, ha pedig rosszabbul megy a dolga, akkor fél. Csak akkor, mikor már nem segíthet magán, akkor áll ki a porondra és azt mondja: — Nézetek, nem segíthetek magamon! — Ez az eljárás ott, ahol a kereskedők nem állnak az intelligencia oly magas fokán, hogy belátnák, hogy első a szabadság és csak aztán a kereskedelem. És mikor mi, budapesti kereskedők, működésünket megkezdjük, ne méltóztassanak hinni, hogy a műveltség magasabb fokán állunk, mert ép oly indolensek voltunk, sőt ezt az indolenciát ma is mindenütt tapasztalom. E körülmények közt teremtek meg a szövetkezetek az egész országban.

Tisztelt uraim! Előttünk látok egy hatalmas mozgalmat. Látjuk, hogy egynehány em-

szik, hogy tiz évvel ezelőtt szerelmet vallottam neki. (Fenn.) Hogy szerelmes voltam-e? Az elpusztulásig.

Hanna (ugy érzi, hogy valami szoritja a szívet.): No lássa, és ma azt sem akarja tudni, hogy hívták.

Pál (megdöbbenve.): Tessék!

Hanna: Igen, igen, hisz azt mondta, hogy maga sem tudja, hogy hívták azt a hölgyet, akinek tiz évvel ezelőtt udvarolt.

Pál: Ugy látom, két malomban örülünk föltétlenül igaz, hogy én tiz évvel ezelőtt szerettem valakit, de azt nem vehetem feleségül, mert ő nem szeretett engem. Minek tagadjam? Ugy volt s ha eltagadnám sem változtatna semmit a valóságban.

Hanna (magában.): Makacs ember.

Pál: Azután elmentem, elbujtam, mint a sebzett vad.

Hanna (kicsit pikánsan.): Párisban.

Pál: Sürebb embererdőt alig találhattam Párisnál. Ne higgye, azt az arcülést, amit akkor kaptam, nem tudta volna velem feledtetni egész Páris minden asszonyának csókja. (Vállat von.) Bócsánat ezért a szenvedélyességért. Ma már nem illik hozzám ez a fölbuzdulás, de ha visszaemlékezem arra az utolsó estére, most is lángba borul az arcom.

Hanna: Arra ugy-e nem emlékezik, hogy egy utolsó délutánja is volt?

Pál: Csakugyan nem. Nem is tudom miért kérdi. Különbén — — Lássa Hanna, tiz éve, hogy megtörtént s most is úgy emlékezem reá,

mintha ma történt volna. Talán ugyanezek a selyemfüggönyök voltak a tanui. Mennyi boldog reménnyel, mennyi győtrő kétséggel készültem arra az estére. Éreztem hogy nem szabad tovább halogatnom, minden idegem, minden gondolatom zibbadt volt a vágytól, a boldogság utáni epedéstől. Amikor megláttam, akkor hirtelen mint egy menyői kijelentés ötlött az eszembe egy kis mese, amelylyel mindazt kifejezhetem, amit a szívem verése sug. Még el sem mondtam a mesémet, amikor mintha kést döftek volna szívembe, mintha kovácsnal hasították volna meg arcomat, ezt mondta:

— Majd mondja el ezt a mesét másnak, én nem tudom méltányolni a szépségeit. A fordulatai nekem banálisak, a történet nagyon is kuszált s én igazán nem szeretném, ha szerepet kellene vállalnom ebben a mesében, mert — ez a mese nagyon közönséges.

Hebegtem egy pár szót s akkor a legnyugodtabb hangon mondta:

— Nem, a mi utainknak nem kell találkoznunk, ha maga balra megy én megyek jobbra, — jó éjt.

Hanna: És maga elment balra, messzire, hogy hírét sem hallottuk.

Pál: De velem jött ennek az estének a győtrő emléke.

Hanna: Sőt, ha nem csalódom, a délután kellemes emléke is.

Pál (kitörve.): De hát mi volt az a délután? Hanna (idegesen): Ó hát ma is tagadja még?

Pál (kissé lecsilapodva.): Ne tudom miről beszél.

Hanna: Az nap délután volt. Nem tudom, jó szerencsém vagy balvéztem az utcára vitt. Az Akadémia-utcán át kellett mennem s maga ott állott az akadémia kapuján, de nem egyedül. Kacagott, tréfált s jó kedve volt, mint egy vakációzó diáknak. Nagyon szép volt az a hölgy. Magasabb, mint én, szőkefekete, kékbe hajló haja mint egy pokoli aureola övezte a fejét. Tegyezte, ő is magát s az utca másik oldalára is áthalatszott dévajkodó, kacagó beszédjűk. Én is jól megjegyeztem.

— Hát csakugyan Palkó — komolyan megfeleségesedel?

— Végkép.

— S engem kidobsz a szivedből?

— Egy kis helyet rezerváltam a számodra

— S mivel kárpótolsz a veszteségért?

— Kapsz egy csodaszép karkötőt s ezer csókot végkielégítéskép. Majd fincolhatsz a karkötővel a templomban az esküvőmön. — Itt egy nevet mondott, de azt nem hallottam jól.

Pál (egyre csodálkozóbb s derültebb arccal?) Panka . . .

Hanna (diadalmasan.): Hát mégis emlékezik reá: O, nem csalódtam. Már másnap itt volt ez az ősz hajszál a hajamba, de ha a szívem szakadt volna is ki . . . (Kitörő elkeseredéssel.) Most már megmondhatom: Gyűlölöm, utálok ma is, mindig — mindig!

Pál (halkan kacagva.): Szeretsz — szeretsz? (Szeliden megfogja a kezét.)

ber mit tudott teremteni, akiknek emberei bizonyos vidékeken a kereskedők ellen izgatnak. Azt mondják a kereskedők szemébe: adják olcsóbban az árut, mint eddig, ne uzsorázzák ki a népet. Milyen téves felfogás ez a mai kereskedelmi nagy versenyben. Vajon az agráriusok szemében az nem uzsora, ha 4 béres családot dugnak egy szobába, nem uzsora, ha legrosszabb ételt adnak nekik, hanem uzsora náluk az, ha valaki másképen keresi kenyerét, nem pedig a föld által. (Igaz, ugy van!) Éppen az a baj, hogy a föld nincs is a nép kezében, szegénységét az okozza, hogy éppen a földet nem ő bírja és ez az oka annak, hogy a nép kivándorol és nem a közvetítő kereskedelem. (Igaz! Ugy van! közbekiáltások.) De hogy a kereskedők nem tudják magukat megértetni a magyar néppel, ezzel az igazán intelligens és szabadelvű néppel, annak az oka csupán az ő indolenciájukban rejlik. Mert ha arról van szó, hogy most itt és itt alakult egy szövetség, csináljunk mi is egy szövetséget mindnyájan Magyarországon összes kereskedői, akkor közbelép valami ismeretlen tényező és kérdés sem esik többé a szövetezésről, ma a szövetségek úgy tesznek a kereskedőkkel szemben, mint I. Napoleon csinált az osztrákokkal, nem ment nekik egyszerre, hanem seregüknek minden egyes részét külön támadta meg és széjjel verte 30.000 emberével a 70.000-nyi osztrák sereget. Éppen azért a közönnyel szakítani kell. Egy központi összeköttetést kell létesítenünk. Végre is mi nem tudhatjuk, hogy mi történik Mező-Kovácsházán, hanem ha volna egy központi szövetségünk, a hová a tudósítások beérkeznek nemcsak Mező-Kovácsházáról, hanem az ország minden részéből, ahol baj van, akkor kiadhatnók a jelszavakat, hogy indítsunk az egész országban hatalmas mozgalmakat és csakis ezen az alapon fogunk képviselőt is választani. (Zajos éljenzés és taps.)

Azoknak, a kiket önök megválasztottak, hogy önöknek segítségére lesznek, nagy része, az igaz, hogy az önök részén van, azonban egy kis részük önök ellen használja fegyvereit. Azt hiszem igazam van, ha azt mondom, hogy nem az agráriusok az okai annak, hogy mi szenvedünk, hanem mi magunk; ha pedig megtaláljuk a bajok kuforrásait, fontos kérdés lesz ezt a bajt hőllyre hozni, kigyógyítani és elejét venni; ne hagyjuk magunkat letiporni, én is azt mondom, a mit Mező-Kovácsháza igen tisztelt képviselője. Ő mondta az egyedüli igaz szót: tömörülni kell és csak ezen az alapon lehet a fogyasztási szövetség törvénytelenégeit egész Magyarország elé egyszerűen feltárni. Én megvagyok győződve, hogy az ország nem fogja eitünni a törvénytelenégeket, hogy ezzel a hivatalos erőszakkal előidézett mozgalommal, mely azt akarja, hogy a közvetett kereskedelem tönkretétessék, nem ért egyet, és

Hanna (kiszakítja kezét Páléból:) Hozzám ne nyuljon.

Pál (a zsebéből egy fényképet vesz elő:) Ez volt, ugy-e?

Hanna (szikrázó szemekkel nézi a képet a keze reszket, az ajka vonaglik:) Ez! (Ketté hasítja.)

Pál (szeliden:) De legalább az ajánlást olvassa el.

Hanna (fölvesszi a földre dobott kép-darabokat, lassan elhalványulva, majd mind elhalóbb hangon olvassa az ajánló sorokat.) Palkónak, a boldogtalannak, boldog huga, Panka! Nézz rám s ne kövess el semmi bolondságot, mert a szívem szakad meg, ha bajod lesz. Szerencsés utat.

Pankád.

Pál (igen halkán:) A magáé, ugy-e nem hasadt volna meg?

Hanna (remegve, de boldogságban égő szemekkel:) Ugy érzem mindjárt meghasad.

Pál (szeliden magához vonja:) Nézz rám s ne kövess el semmi bolondságot, hisz ma is szeretlek.

Hanna (zokogva simul hozzá:) Bocssás meg, ha lehet — nagyon szenvedtem.

Pál: Édes! (Nagy szünet.)

Hanna (könnyein át mosolyogva:) Miért is gyötörtük egymást tíz évig?

Pál (tréfás komolysággal:) Ugy látszik, csak ma értünk meg a boldogságra.

szerencsétlenségnek tekintené, ha ez megtörténne. Ha az erőlködés sikerül, én azt hiszem, a jóakarát mindenütt meg lesz. (Ugy van.)

Azt is hallom hangoztatni, hogy a kereskedők nem mernek ez értekezletre is eljönni, mert félnek, hogy visszatorlás történik, mint azt a szapáriligeti kiküldött mondta, itt van a hiba. Reszkírozunk azt, hogy igenis zakla ni fognak bennünket, de csakis így érhetjük el a mozgalmat végecélját.

Még egyetlen egy pontra vagyok oly bátor kiterjeszkedni nagyon röviden. Én ugyanis azt tanácsolnám, hogy igen tisztelt kollégáim ne méltóztassanak ebbe a mozgalomba felekezeti szempontokat felvenni. Már csak azért is, mert ez ország irányzata szabadelvű és az én meggyőződésem is az, hogy lehetetlen volna más irány, mint szabadelvű. Az osztrák állapotokat például Magyarországon lehetetlennek tartom, az csak az oly országban érvényesülhet, ahol a legkülönbözőbb néptömegek akárminő fegyverrel küzdenek. (Közbekiáltások: Igaz! Ugy van!) Én nem láttam még, hogy egy magyar paraszt antiszemita lett volna, a rác meg a német inkább, de hogy magyar ember antiszemita lett volna, én, aki az egész országban otthon vagyok, sohasem észleltem. Éppen azért, tisztelt uraim, hibát követnek el, ha a felekezeti szempontot ebben az ügyben kidomborítani kívánják. Méltóztassanak tehát kérem ettől teljesen eltekinteni, mert itt csupán egy egyszerű politikai agitációról van szó, ahol felhasználnak ilyen vallási jelszavakat, ahol azonban az országnak nézetéről, meggyőződéséről semmiképp szó nem lehet. Az ország lakossága minden tekintetben szabadelvű, szereti az egyik a másodikat; én láttam legjobban a legkisebb falvakban, ahol az Ábrahám nevű zsidó a Magyar Jánossal legjobb barátságban van. Hagyjuk hát a felekezeti szempontot és törekedjünk arra, hogy a kereskedelmi szempontot hozzuk előtérbe. Még egyet kívánok elmondani. Ha önök azt hiszik, hogy én Magyarországon a kereskedelmet képviselem a törvényhozásban, akkor önök nagyon tévednek. Én a törvényhozásban tisztán az ország érdekeit képviselem; és ha én most a kereskedelmet léptetem előtérbe, nem azért teszem, mert én is kereskedő vagyok, hanem, mert látom, hogy el fogjuk veszíteni kereskedelmünket, anélkül, hogy más recompensációt kapnánk, amely azt helyettesítené. Én nem ismerem sem kereskedelmi érdekeket, sem agrár érdekeket, hanem az ország érdekét tartom szem előtt és az ország érdeke megköveteli, hogy erős, hazafias kereskedelme legyen, ezt a kereskedelmet én istápolni fogom, ebben a tekintetben mindig készen fognak önök találni segítségül. (Zajos éljenzés és taps.)

Üdvözlés a miniszterhez.

Végül *Tedeschi* Viktor indítványára a népgyűlés *Láng* Lajos kereskedelmi miniszterhez a következő üdvözlő táviratot intézte.

Az Arad-, Csanád és Békésvármegyéből összegyűlt s a fogyasztási szövetségek tulkapásai ellen való védekezés ügyében tanácskozó kereskedők szeretettel üdvözlök Nagyméltóságodat, mint kereskedelmi kormányzatunk új vezetőjét, a kinek kezeiben bizalommal látjuk a magyar kereskedelem sorsát letéve. *Tedeschi* Viktor elnök.

Társasvacsora.

Este a *Fehér-Kereszt* szálló nagytermében *Sándor* Pál orsz. képviselő tiszteletére társasvacsora volt, a melyen mintegy kilencvenen vettek részt. Az első felköszöntőt *Tedeschi* Viktor mondta *Sándor* Pálra, a mire *Sándor* Pál hazafias szellemű pohárköszöntőben Arad polgárait éltette. Szép szavakban szölt azokról a történelmi momentumokról, a mely Aradot a szabadság városává teszik, s hangsúlyozta, hogy Aradon, a szabadság városában a szabad kereskedelem védelmére mindent el kell követni.

Faragó Rezső Bing Vilmosra, az aradi Loydtársulat elnökére emelte poharát, *Tenner* Lajos a vidéki kereskedők nevében éltette *Sándor* Pált, *Bing* Vilmos a magyar kereskedelem boldogulására üritett poharát, *Funkelstein* József *Sándor* Pált, *Schwarz* Zsigmond a kereskedőket, *Nemess*

Zsigmond dr. *Sándor* Pál feleségét, *Fodor* Gyula *Tedeschi* Viktort éltette. Felköszöntőket mondtak még *Róth* Mór (*Mezőkovácsháza*), *Radó* Károly dr., *Steiner* Miksa Szapáriliget és még többen.

TÁVIRATOK.

Az új szerb kabinet.

Belgrád, május 20. *Pasics* kabinetalakítása az utolsó pillanatban meghiusult, különösen a mikor *Nikolics* Andra, a Párisból hazahívott követ nem akarta elvállalni a külügyi tárcát. Ennek következtében a király újra *Vuics* Mihály dr.-t bizta meg a kabinet megalakításával. Az új *Vuics*-kabinet következőképen alakult meg: elnökség és külügy *Vuics* Mihály dr., pénzügy *Popovics* Nika dr., aki nemrég kilépett a kabinetből, közoktatásügy *Sztamenkovics* Dragutin, aki eddig igazságügyminiszter volt, igazságügy *Nincsics* Aron, kereskedelemügy *Nikolics* Gyoka dr. *Antonics* hadügyminiszter, *Stefanovics* Nikola belügyminiszter és *Velimirovics* Péter közügyügyi miniszter megtartják tárcájukat. A kabinet négy radikális, három haladóparti és egy semleges tagból áll.

A bur béke.

Köln, május 20. A „*Kölnische Zeitung*“ jelent Londonból, hogy az európai bur körökből terjesztett ama híreknek, hogy a béke ismét veszélyeztetve volna, nem kell hitelt adni. Már néhány nap múlva a tárgyalásokból kifolyólag határozott és kedvező eredmény várható.

Bírósági végrehajtók országos kongresszusa.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Kolozsvár, május 21.

A bírósági végrehajtók országos egyesülete pünkösdkor tartotta az évi rendes közgyűlését *Kolozsvárott*. *Radnóti* József elnöklete alatt. A közgyűlésen, mely a városháza nagytermében folyt le, a végrehajtók az ország minden részéből számosan voltak jelen. Emelte a közgyűlés fontosságát az a körülmény, hogy a gyűlésen megjelent *Szentkereszt* báró, a kolozsvári kir. törvényszék elnöke és végig hallgatta a tárgyalást.

Az évi jelentést *Somlyói* V. Ignác terjesztette elő, melynek során kegyeletes szavakkal emlékeztek meg *Seilágyi* Dezsőről, az egyesület nagynevű védnökéről. A közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy minden évben a megboldogult halála napján koszorút helyez sirjára s valahányszor Budapesten tartja közgyűlését az egyesület, mindannyiszor kegyeletét a sirnál fogja lerónni s ajánlja, hogy minden tag szerezzze meg arcképét. Fájdalommal emlékezett meg a közgyűlés *Györy* Elek tiszteleti tagjának elhunytáról is. Azután *Gáll* Vilmos indítványára *Radnóti* elnöknek, *Somlyói* titkárnak és *Oláh* Gyula pénztárnoknak önfeláldozó munkálkodásukért a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Miután a pénztárvizsgáló bizottság megtette jelentését, a felmentvényt a pénztárnoknak megadták.

A közgyűlés új védnökéül *Hodossy* Imre országos képviselőt választotta meg közfelkiáltással, a kinek az okmányt küldöttség viszi Budapestre. *Hodossy* megválasztásáról sürgőnyilag értesítették. Ezután tiszteleti tagokul megválasztották *Fekete* Gábert, a kolozsvári tábla elnökét, *Szentkereszt* Zsigmond báró törvényszéki elnököt, *Fayer* László dr. egyetemi tanárt. *Szivák* Imre orsz. képviselőt a budapesti ügyvédi kamara elnökét, *Nagy* Lajos, *Filipek* Ferenc és *Kecskeméthy* Géza járásbírókat. Majd alelnökül *Baig* Mór ipolysági járásbírókat választották meg.

Az alapszabálymódosítások legfontosabb tárgyát a kölcsönös segélyezés képezte. Mint-

hogy a végrehajtók semmiféle nyugdíjat nem élveznek s a családfo elhalálása esetén sok esetben az egész család nyomorban szenved, a közgyűlés kimondta, hogy segélyalapot létesít s az özvegynek vagy rokkantság esetén a végrehajtónak annyi öt koronát utalványoz ki az egyesület, a hány tagja van. Ez esetben tehát több mint ezer korona segély volna utalványozható. A tagok végrehajtás terhe mellett kötelezettek ez alapra 30 koronát fizetni s azonnal minden elhalálkozás vagy rokkantság után öt koronát. Ez az első lépés, a mennyiben az államosítás nem sikerül, a nyugdíjintézet létesítéséhez.

Elnök ezután bejelentette, hogy a végrehajtási törvénytervezet még munka alatt van a kodifikációs osztályban s arra, hogy az egyesület által tárgyalható legyen. Erre egy Budapestre összehívandó rendkívüli közgyűlés lesz hivatalba, a miniszter azonban megkereste az egyesületet, hogy minden konkrét panaszról vagy hiányról azonnal tegyen jelentést, hogy az felhasználható vagy esetleg pótolható legyen az új tervezetben. A miniszter leiratát a közgyűlés örömmel vette tudomásul. A közgyűlés továbbá elhatározta, hogy memorandumot intéz a pénzügyminiszterhez, hogy a végrehajtók ne a III. oszt. kereseti adókulcs szerint, hanem a IV. o. szerint, a hova az állami tisztviselők tartoznak, adóztassanak meg. Paig Mór indítványára kimondták, hogy a rendkívüli kiadások fedezésére alapot létesítenek és szükség esetén pótdíjat vetnek ki a tagokra. Végül elhatározták, hogy *Plósz* miniszternek üdvözlő sürgönyt küldenek s a hogy a jövő évi közgyűlést Temesvárott tartják meg.

Azután az elnök a közgyűlést bezárta. Délben a megjelentek családjaikkal banketre gyűltek össze s a pünkösdi hétfőjén az EKE. vezetésével kirándultak a Tordai-hasadékhoz s megtekintették az An-rássy-havasokat.

A rab főhadnagy levelei.

(Keglevich-Mattasich beteg.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

A möllersdorfi katonai börtönépületben évek óta sinylődik szomorú fogságban egy dalias, fiatal katonatiszt: *Keglevich-Mattasich*.

A legszigorubb őrizet alá fogják; úgy elzárták a világ elől, hogy neki se férhessen hozzá. Az ártatlanságát hiába hangoztatja; pörének megújítását hasztalan kéri, hiába is mondogatja, hogy be tudja bizonyítani ártatlan voltát. Senki se hallgat rá és a rab, a kinek az ügye már nem egyszer foglalkoztatta a közvéleményt nálunk is, Ausztriában is, a kit ártatlannak hisz a világ, nem tehet egyebet, mint hogy sóhajva gondol egy szép szóke hercegasszonyra, aki maga is fogoly, mert elmeza-vartnak mondják és Bécs közelében tartják elzárva a világ elől.

De bármilyen szigorúak is a möllersdorfi katonai fegyház szabályai és *Keglevich-Mattasich*ot bármennyire őrzik is, azért hír mégis szivárog ki róla abból a szomorú, komor épületből. Az egyik hír az, hogy a rab *Keglevich-Mattasich beteg, nagy beteg*. A szabadság után való vágy, a börtön levegője tette-e beteggé, vagy hogy mi oka van a betegségnek, ki tudná azt megmondani. De hát beteg, nagy beteg. És vajjon megéri-e a rab azt az órát, a melyben lehullanak róla a bilincsek és élve hagyja-e még el a tömlőcöt, azt is ki tudná? A másik hír, hogy *Keglevich-Mattasich* miatt rabságba került egy *Jarsits* nevű altiszt, a ki a möllersdorfi fegyház főfoglárja mellé volt beosztva egy

év óta és kiderült, hogy leveleket csempészett ki, melyeket a rab *Keglevich-Mattasich* írt.

Vagy hat hét előtt történt, hogy Möllersdorfban megjelent egy elegánsan öltözött fiatalember. Az idegenforgalom ott sokkal csekélyebb, semhogy az előkelő külsejű fiatalembernek a megjelenése fel ne tűnt volna Möllersdorfban. Ő maga azt mondta, hogy turista, a ki passzióból utazik és nem is időzött ott tovább három-négy óránál.

Hogy történt, hogy nem, de egy magasbrangu katonatisztnak gyanus volt annak a fiatalembernek a Möllersdorfbra való érkezése. Szemügyre vette és meglátta az ablaktól, hogy az idegen rövidesen szót vált *Jarsits*-csal. Ugy tett, mintha valamit kérdezne az altisztólvalami közönyös doigot, de aközben gyors mozdulattal odadugott neki valami írásfélét. Ez teljesen elegendő ok volt arra, hogy *Jarsits*ot attól a pillanattól kezdve megfigyeljék. A katonatiszt meg akarta tudni, hogy az idegen kicsoda, micsoda, de mire erre eltökélte magát, a fiatalember eltűnt. Nem is sikerült azontul megtudni, hogy ki volt. Minthogy bizonyosra vették, hogy *Jarsits* semmitse vallana, ha azonnal kérdőre vonnák, nem is szóltak neki. Az altisztnak sejtelve se volt róla, hogy az idegennel való találkozásá óta minden léptét-nyomát éber figyelemmel kísérik.

A bécsi rendőrségnek három detektívjét katonai egyenruhába öltöztetve vitték el Möllersdorfbra, azt a feladatot juttatván nekik, hogy *Jarsits*ot tartsák szemmel. A titkos-rendőrök huszonegyedik magukkal érkeztek Möllersdorfbra. Ugy szerepeltek, mint közlegények, akiket huszonegy másik bakával küldtek oda, hogy őrségi szolgálatot végezzenek a börtönépületben. Azonkívül egy negyedik detektív mint pincér került Möllersdorfbra, ő is azzal a feladattal, hogy *Jarsits*ot figyelemmel kísérje.

A katonáknak kiöltöztetett detektíveket rendszerint az épület ama folyosójára állították fel őrknek, amelyből nyílik *Keglevich-Mattasich*nak a cellája. Heteken át eredménytelen volt a megfigyelés. Az altiszt semmi gyanus viselkedést sem árult el és már-már azt hitték, hogy az ellene fölmerült gyanu alaptalan. Egy este ezután észrevették, hogy *Jarsits* ceruzát és papirt dug be *Keglevich-Mattasich*nak a celláján levő figyelő nyíláson át. Az altiszt úgy tett, mintha az egyes celákat revideálná végig. Az ő pedig feltűzött szuronnal egykedvűen járt föl és alá a hosszú folyosón, úgy téve, mintha *Jarsits* jelenléte őt egyáltalán nem érdekelné. Másnap reggel aztán ugyancsak az ajtó figyelő-nyílásán át a rab *Keglevich-Mattasich* egy darab papirost nyújtott ki az altisztnak.

A történetekről természetesen hamarosan értesült a parancsnokság. Az altisztet erre azonnal letartóztatták és megtaláltak nála egy *Keglevich-Mattasich* által plajbással megírt és egy budapesti politikushoz intézett levelet. Hogy mi a tartalma e levélnek, azt persze senki se tudja katonáékon kívül.

Az altisztet menten fogságba vetették és most haditörvényszék elé állítják. Hír szerint *Jarsits* bevallotta, hogy néhány hét előtt már közvetített egy levelet, melyet *Keglevich-Mattasich* Bécsbe intézett chiffre alatt, poste-restante jelzéssel. Arról az idegenről, aki Möllersdorfban járt, azt mondja, hogy nevét nem tudja, és hogy csak kétszer találkozott vele.

Az esetet érthető módon a legnagyobb titokban tartják.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Becsület, szimf. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Faust, opera. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Közönyt közönnnyel, vigjáték. (Páros bérlet.)
Szombat: Kóklér, operette. (Páratlan bérlet.)

Közönyt közönnnyel.

— Május 20 —

Amikor *Zilahi Gyula* játszik, ünnep van a színházban: a nézőtérén és a színpadon egyaránt, amott a közönségé, itt a művészeté. A „Király házasság” *Kopjai Imréje* után a „Közönyt közönnnyel” *Polillája* már bőségesen sok alkalom volt anhoz, hogy *Zilahi* az aradi közönség kedvence, fellépése pedig a színházi estek vonzóerője legyen. Ma este megtelt a színház s ez bizonyára *Zilahi* fellépésének tulajdonítható. Moretónak ez a vigjátéka nem olyan vonzó darab, amely egy operett ujdonsággal szemben nagyobb házat csináljon, különösen nem vonzó ez a darab a vidéki színpadon, amelyek ilyen előadásra begyakorolva nem lehetnek. Kifogástalan szereptudást, mély értelmet, gondot és intelligenciát követel meg ez minden szereplőtől s ha közülök csak egy is nem felel meg eme követelményeknek, ürt hagy az előadás emléke az impresszió.

Mindezt nem azért mondtam el, mintha a mai előadásnak ez lenne karakterisztikonja. A szintársul t tagjaitól senki el nem vitathatja az intelligenciát és a szorgalmat, a szereptudás ellen senkinek kifogása nem lehet és így tovább. S ha a benyomás, amelynek hatása alatt a színházat elhagytuk, mégsem olyan általánosan jó, mint amelyet bennünk a *Zilahi Gyula* játéka keltett, úgy ez épen annak tulajdonítható, hogy a *Zilahi* alakítása annyira felül-emelkedett a többi szereplők játékán. Az ő *Polillája* kabinet-alakítás és ez magában foglalja mindazt a jelzőt, amit *Zilabinak* végtelen kedves, könnyed és jelleggel teli játéka kiérdemel.

Gazdy Aranka Dianája kevés kifogás alá eshetik. Meglátszott játékán, hogy nagyon sok gondot fordított szerepére, s ha hiba volt az alakításán, úgy csak ez lehetett az. Kevésbé mügonddal, több természetességgel nagyobb hatást ért volna el, mert így sok helyütt nem hittünk az érzése szinteségében. Mozdulatai nem mindenütt alkalmazkodtak a szerepe tartalmához, s hogy mindezek dacára tetszést aratott a játékaival, s hogy a nagy jelenése után nyílt színen is zugó tapsvihart kapott, az kétségtelenül arra mutat, hogy ezek a hibák lényegtelenek és eltűnők voltak azokhoz az előnyökhöz képest, amelyeket szerepéből kiaknázni tudott.

Urgel gróf szerepét *Csiky László* juttatta kellő érvényre, avval a színpadi rutinnal, amely neki főerőssége. Hogy pointirozása sok helyütt sántított, az elvégre olyan hiba, amelyet ilyen szerepekben elkerülni nehéz. *Györe Alajos* ezideig ugylátszik egyéniségének meg nem felelő szerepeket játszott, mert ime ma este pár szavas mondanivalója utján az összes szereplők között aránylag ő lett a legjobb. *Szabó Irmának* még nem volt alkalm a bemutatkozásra, de az eddigiekből következtetünk tehetségére, mert a legkisebb szerepekben is ügyesnek és kedvesnek mutatta magát. Az pedig sokszor nehezebb, mint egy nagy szerepet jól eljátszani. Ma ezenfelül azt is megtudtuk róla, hogy jobb hangja van, mint egynémely szubrettnek. *Daróczy Ilka*, *Borostyán Sára*, *Ternyei és Gózon* kis szerepeikben a jó összjátékot egészítették ki.

A darab kiállítása ma is mintaszerű volt.

(s. t.)

* **A pünkösdi előadások.** Pünkösdi vasárnapján este Herceg Ferenc színműve, *A dolovai nábob leánya* került színre. Minden szereplő igyekezett lehetőleg legjobb alakítást nyújtani, mert hiszen volt végre publikum: a színház tömve volt. *Ternyei* Lajos játszotta Tarján Gidát. Nagy volt benne a sikere; talán ez az alakítás hozott neki legáltalánosabb elismerést. Eredeti felfogással játszotta meg ezt a szerepet, mert azokat a részeket, melyekben mások léhaskodni szoktak, *Ternyei* drámailag dolgozta fel s így az egész alaknak becses karaktert adott. *Zilahi* Gyula a *Bilitzky* kadét szerepében kacagtatta meg a közönséget. Javarészt az ő tisztelőiből került ki az a közönség, mely eljött, hogy jót nevéssen, ha *Zilahi* egyet fordul, egyet néz vagy mosolyog. *Bilitzkyt* itt Aradon már sokan játszották, de senki oly eredetien, mint *Zilahi*. Minden jelenésénél tudott valami újat produkálni, a mi jótékonyan hatott arzora is, akik némi elfogultsággal néztek *Zilahi* *Bilitzkyje* elé. *B. Szabó* József (Loránt hadnagy) és *Csiky* László (Szentirmay) jó partnerek voltak az előbbiekhöz s mindegyik ügyesen használta ki a szerepet. *Gazdy* Aranka *Jób* Vilma szerepében mintha kevés erélylyel játszott volna. Sokkal lírikusabb volt, mintsem kellett volna s az ő *Jób* Vilma-jából hiányzott a kemény, szilárd vonás, mely ennek a szerepnek alapját képezi. *Marikázy* Miklós *Merlint* játszotta. Alakításán meglátszott a gondos tanulmány, s ha az alakítás nem is volt ment minden hibától, mégis sikert aratott.

Kiseb szerepekben ügyesek voltak *Sarkadi*, *Tukoray*, *Németh*, *Győre* és *Juhász*.

Hétfőn este *Planquette* bájos operettje, *A cornevillei harangok* került színre. Ebben az operettben kitűnt, hogy az énekes személyzet, a mi a férfiakat illeti kitűnő erőkből van összeválogatva. *Békéssy* Henri szerepében kellemes, teit baritonjával, *Bejczy* érces, üveg tisztaságú tenorjával nagy élvezetet nyújtott. Utóbbi *Grenisó* kocsis szerepét játszotta. Ugy *Békéssy* nek, mint *Bejczy* nek is átgondolt, intelligenciára valló a játéka. *Szerpolette* szerepében *Karácsonyi* Mariska rendkívül bájos és kedves volt. Éneke is minduntalan tetszésre ragadta a közönséget. *Parlagi* Germaint játszotta. Volt a játékában valami lehangoltság, egyébként jó alakítás volt az övé is. Ének számaint kedves szeretetreméltósággal és közvetlenséggel adta elő. *Polgár* Sándor *Gáspár* apó szerepét nagy finomsággal dolgozta ki, nagy is volt a sikere. A többiek is, *Németh*, *Sarkadi*, *Tukoray*, *Juhász*, jók voltak. (h. a.)

* **Ünnepi delutánok.** A két pünkösdi delután ünnepe volt a színháznak is: minden helyet elfoglaltak a nézőtérben s a hálás közönség kitartással tapsolta a szereplőket. Vasárnap delután *Boccaccio-t* adták, a melyben főleg a címszerepet játszó *B. Répássy* Gusztó kapott sűrű és jól megérdemelt ovációt. Pünkösdi másodnapján delután megismételték a *Nebántsvirág*-ot, még pedig zsufolt ház előtt, a mely szívesen hallgatta a szép zenéjű és pompás előadásban színrekerült operettet. Az előadás központja *Haller* Irma és *Polgár* Sándor voltak, a kik zajos sikert arattak *Denis* és *Floridor* szerepében. Hasonló sikere volt *Győre* Alajosnak is, ki az órnagyot kellő élénkséggel s oly nagy hatással játszotta meg, hogy nyílt színen kitapsolták és felvonások végén többször a lámpák elé hívták. *Győre* a műsor miatt eddig még nem tudott szerepkörének megfelelő alakításhoz jutni, hiszük azonban, hogy a művészi talentummal és komoly ambícióval rendelkező drámai színész egy csapással megfogja hódítani a közönséget, míhelyt tehetségének és egyéniségének megfelelő nagyobb szerephez jut.

* **A Becsület.** *Sudermann* rég nem adott színművét eleveníti fel holnap, szerdán az igazgatóság *Gazdy* Aranka, *Szabó* Irma, *Pajor* Agnes, *Csiky* László, *Ternyei* Lajos, *Marikázy* Miklós, *Németh* János és *B. Szabó* Józseffel a főszerepekben. Sudeomann egyik legértékesebb alkotása e színmű, mely több mint ötvenszer került színre a budapesti népszínházban, legutóbb pedig a Nemzeti Színház adta elő nagy sikerrel.

* **A dolovai nábob leánya.** Tekintettel a *Dolovai nábob leánya* múlt esti nagy sikerére, az igazgatóság elhatározta, hogy az előadást megismételi és e célból azt legközelebb műsorra is tüzi.

* **A kókler.** *A kókler* énekes bohózat szombati bemutatóját az fogja különösen érdekessé tenki, hogy a szerzők, *Stöger* Aladár és *Szabados* Béla, szintén jelen lesznek.

* **Szendrey bucsuja Kassán.** *Szendrey* Mihály kassai színiigazgató tegnap este bucsuzott el társulatával a kassai közönségtől. A bucsuzás zajos ovációk közt folyt le. A távozó igazgatót, a ki a bucsuestén *Az államtitkár* címszerepét játszotta, színpadraiéptekor percekig tapsolták. Később is számtalanszor kihívták és babérkoszorúval lepték meg. Felvonás közben a színügyi bizottság testületileg jelent meg a színpadon és elismerő szavakban fejezte ki sajnálkozását az igazgató távozása fölött. *Szendrey* öt éven keresztül játszott társulatával Kassán, ahol nagy művészi sikerei voltak. Most Pozsonyba megy, ahol bizonyára kultur-missziót teljesít majd.

* **Visszaélés színházi jegyekkel.** A színházi iroda a következő kommunikét teszi közzé: A nyomdából eladott makulatura papiros közzé több iv színházi jegy keveredett. E körülményt valaki felhasználta s több hiszékeny embert félre is tudott vezetni, akik azután így megkárosodtak. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy az igazgatóság napi bélyegzőjével ellátott színházi jegyek kizárólag a színházi pénztárnál kaphatók.

A függetlenségi párt és a delegációk ülése.

(Dániel Ernő báró indítványa.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 20.

A magyar delegáció ma delután 4 órakor teljes ülést tartott, melynek tárgyát aza ellenzéki képviselők ismeretes akciója következtében *Dániel* Ernő báró azon indítványa képezte, hogy a két Ház tagjai közül azok, kik nem tagjai a delegációnak, ezek nyilvános ülésein jelen lehessenek.

Érdekes, hogy éppen azok, kik az akciót kezdték: *Rátkay* László és *Kubik* Béla képviselők, nem tartották érdemesnek az ülésterem karzatán megjelenni, mikor ezt az indítványt tárgyalták, ellenben ott volt *Apponyi* Albert gróf házelnök és a szabadelvűpárt számos tagja.

A tárgyalás igen élénk vitával indult meg. Sokan elleneztek az indítványt, mások az oportunitás szempontjából elfogadandónak vélték, ismét mások az engedményt kevésnek tartották és többet követeltek. Ez utóbbiak közé tartozott *Holló* Lajos, ki a zárt ülések elrendelését sem szeretné az elnök, vagy egy tag kénye-kedvére bizni, hanem azt óhajtja, hogy ebben a kérdésben szótöbbség határozzon. Indítványozza továbbá, hogy e tárgyalásokon a hírlaptudósítók jelen lehessenek, ha ezt egyes delegátusok úgy kívánják.

Holló indítványait nem fogadták el. Erre azt indítványozta, hogy legalább gyorsírókat ne zárják ki az ülésekből, de ezt a prozociót is visszautasították.

Ezek után *Dániel* Ernő báró indítványát *Berzeviczy* Albert azon módosításával fogadták el, hogy a két Ház azon tagjai, kik nincsenek benne a delegációban, az ülésteremben a tárgyalások alatt megjelhetnek ugyan, de a tárgyalásban részt nem vehetnek s abba bele nem szólhatnak.

Ezt a módosítványt az összes delegátusok megszavazták, négy kivételével. Ez a négy delegátus *Kegevi* István gróf, *Czirák* Antal gróf, *Klobusitzky* János és *Essterházy* Miklós herceg.

Érdekes megemlíteni, hogy a teljes ülés után nyomban a négyes albizottság ülésezett s ennek ülésén egyetlen képviselő sem volt jelen. A négyes ülésen egyébként már nem *Szapáry* Gyula gróf elnökölt, hanem *Ernő* Kelemen.

Budapesti vasutasok Aradon.

(A magyar vasuti és hajózási klub kirándulásán.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

Az aradi vasuti tisztviselők pünkösdkor nagy és diszes társaságot láttak vendégeül. A Budapesten nemrég alakult Magyar vasuti és hajózási klub rendezett fényesen sikerült kirándulást Aradra s az aradi kirándulással kapcsolatosan Mezőhegyesre. Mintegy hatvanan voltak a fővárosi vendégek, akik pünkösdi mindkét napján az Aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatóságának voltak szívesen és kollegiális szeretettel fogadott vendégei.

Az aradi vasuti tisztviselők kebeléből alakult fogadó-bizottság, mely egyuttal a kirándulás minden részében kalauzolta a vendégeket, élén *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, az aradi és csanádi egyesült vasutak vezérigazgatójával oly szívélyes fogadtatásban részesítette a budapesti kollegákat, hogy azok a legkellemesebb benyomások hatása alatt hagyták el Aradot.

A budapesti kiránduló társaság vezetője *Hauser* János, a magyar államvasutak főfelügyelője volt, aki a kiránduló klub vigalmi-bizottságának elnöke.

A vendégek a lehető legkellemesebben töltötték el pünkösdi két napját s diszszonanciát a mulatságba egyedül a kedvezőtlen időjárás hozott.

A társaság két napi itt tartózkodásáról a következő tudósítás számol be:

Első nap.

Vasárnap délben érkezett meg a kiránduló társaság, mely hatvan tagból állott, kik között feltűnő nagy számban voltak képviselve a hölgyek.

A vasuti állomáson az aradi fogadóbizottság várta a vendégeket. A fogadó-bizottság részéről megjelentek *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, *Krenner* Vilmos üzletvezető-helyettes, *Révész* Adolf, *Vas* Gusztáv, *Korbuly* József és *Szathmáry* János főfelügyelők, *Valkányi* Rezső dr. titkár és *Koncz* József államvasuti főellenőr.

Az érkező vendégeket *Vásárhelyi* Béla vezérigazgató üdvözölte rövid, de lendületes beszédben.

Beszéde végén azt kívánta, hogy a vendégek érezzék magukat oly otthonosan és jól, a milyen szívélyesen fogadják őket az aradi kartársak.

A társaság nevében *Hauser* János főfelügyelő válaszolt, megköszönve a szívélyes fogadtatást.

A vasutáról a társaság egyenesen a veszté helyre hajtatott, ahol *Hauser* János főfelügyelő a klub nevében koszorút helyezett az emlékoszlopra, utána pedig *Szigethy* János, a Kassaderbergi vasut titkára mondott hatalmas lendületű, magas szárnyalású beszédet. Innen a társaság a Szabadság-térre vonult, ahol *Szigethy* János ismét mondott hazafias beszédet, melynek kapcsán koszorút helyezett a vértanu szobor talapzatára.

A társaság ezután a Kass-vendéglő éttermében társasbédre jött össze, melyet a fővárosi vendégek tiszteletére az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága adott. A kedélyes lefolyású társasbédén sokan vettek részt az aradi vasuti tisztviselők közül is, kik többnyire családjakkal jelentek meg. A társaság kitűnő hangulatban költötte el Kass vendéglő pompás ételeit s a hangulatot emelte a *Gyurkovits*-testvérek kitűnő zenekarának hangversenye.

Természetes, hogy felköszöntőkben nem volt hiány. A legelső szónok volt *Korbuly* Jó-

zsef államvasuti főfelügyelő, aki lendületes beszédben a budapesti kollegákra emelte poharát.

Hauser János főfelügyelő hosszabb felköszöntőben először a vasuti és hajózási klub misszióját ismerteti. Budapest ugyan a klub szíve, de sulyt fektetnek arra, hogy a periferiák is bevonassanak a klub működésébe. A klub nemcsak azért választotta Aradot első kirándulása helyéül, mert olyan nagy történelmi fontossága van, hanem mert Arad az a város, mely a klub fontosságát és üdvösségét legjobban felismerte és pártfogásban részesíti. Most látja, hogy nemcsak a mennyiség, hanem a minőség is mily imponáló. Ezt látja főleg a fogadtatásból és ez nyilatkozik meg abban a lelkesült atmoszférában, melynek az itteni házigazda, az aradi és csanádi egyesült vasut, illetőleg annak vezérigazgatója: *Vásárhelyi Béla* főrendiházi tag a központja. Sokat hallott e vasut és vezérigazgatójának uttörő munkájáról. Tudja, hogy szakértők körében, a társadalomban és a humanizmus terén milyen előkelő szerepet játszik. A házigazdára, *Vásárhelyi Bélára* emeli poharát. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.)

Szathmáry János főfelügyelő szellemes felköszöntőben a kirándulásban résztvevő hölgyeket éltette, *Székely* Gyula az aradi asszonyokat, és leányokat köszöntötte fel. *Révész* Adolf főfelügyelő humoros felköszöntőben ugyancsak a budapesti hölgyekre ültette poharát, míg *Ország* Mór az aradi és csanádi egyesült vasutak tisztikarára emelte poharát.

Az ebéd befejeztével a társaság megtekintette az ereklyemuzeumot, este pedig a vasuti vendéglő éttermében gyűlt össze társas vacsorára, a csanádi vasut vendégként. A vacsorát rögtönzött táncmulatság követte, mely az éjfél órákban ért véget.

A budapesti vendégek innen a Vass szállóba hajtottak, ahol szállásolva voltak.

Második nap.

Pünkösd hétfőjén már kora hajnalban a Neuman-gyárba vonult ki a budapesti társaság, amelyet a gyár helyiségeiben a tisztviselők kalauzoltak. Félkilenc órákor az aradi állomásról elindult az arad-csanádi vasut egy különvonata, melyre sokan szállottak föl aradiak, kik a budapesti társaság mezőhegyesi kirándulásában részt óhajtottak venni.

A Neuman-gyár előtt a különvonat megállt és fölvette a budapesti vendégeket, kik időközben befejezték körutjukat a gyárban. Innen aztán a vonat megállás nélkül Mezőhegyesig vitte a nagyszámu társaságot.

Mezőhegyesen *Juhász* Bálint kir. tanácsos jóságigazgató és *Szirmay* Gyula százados ménesparancsnok-helyettes fogadta a társaságot, mely a Központi Szállóban egy pompás reggeli után a Kozma szobrot tekintette meg a társaság, innen pedig az Istállókba vonult, ahol a törzsméneket nézték meg. Majd *Szirmay* százados és *Kovács* István főhadnagy elővezetették egy szabad téren a méneket, amelyeket egyenkint, származás és véralkat szerint ismergettek a társaság előtt.

Ekkor azután kocsikra ült a társaság, mely ötven, részint zárt, részint nyitott hintóban talált helyet.

Kovács főhadnagy és a tisztikar vezetése mellett ezután megtekintették a Gidránménest, a magyar gulyát, az angol félvér ménest, a kis-Nóniusz ménest, a magyar bikákat, tarka bikákat és a tehenészetet.

A budapesti vendégek látható érdeklődéssel kísérték mindent s különösen megragadta figyelmüket a kocsisok stilszerű virágos ma-

gyar szüre és a csikósok betyáros viselete: lobogós ujjú kék ing, vörös mellény és sapka.

Amikor visszaérkeztek, a szálloda emeleti termében táncra perdül: a fiatakság.

Öt órákor vette kezdetét az izletes ebéd, melynek menüje a legválogatottabb fogásokból volt összeállítva. A házigazda szerepét itt is az arad-csanádi vasut viselte s bőkezűségével, figyelmével rendkívül lekötölte a budapesti vendégeket.

Ebéd alatt szólásra emelkedett *Hauser* János főfelügyelő és *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszterre emelte poharát, mert neki köszönhetette a társaság, hogy a méntelepelt oly gondos és figyelmes kalauzolással mellett megtekinthetnék. Indítványozza, hogy táviratilag üdvözljék a minisztert. Köszönetet mond a kalauzolásiért *Juhász* Bálint jóságigazgatónak és *Szirmay* Gyula kapitánynak.

Korbuly József főfelügyelő határozatos beszédben az aradi és csanádi vasutak igazgatóinak működését méltatja. Szerinte az országban ez a vasut foglalja el az első helyet. Ez a vicnális vasut mind az adminisztráció, valamint az értékesítés és üzem tekintetében a vasut-óriások között is első helyen áll. Hogy pedig a vasut ezen az előkelő fokon áll, annak magyarázata az, hogy az adminisztráció helyes kezében van letéve. Ez a vasut volt az első, mely a motoros kocsik eszméjével foglalkozott, evvel is bizonyítva, hogy mekkorra tért enged az előhaladásnak és a modern vívmányoknak. A vasut megalapítói, *Boros* Béni és *Vásárhelyi* Béla külföldön is hírt és dicsőséget szereztek maguknak praktikus vasut-politikájukkal. *Boros* Béni lángesze és szaktudása ma irányt szabhatna az egész magyar vasuti igazgatásnak. A társaság élén álló vezérigazgató, *Vásárhelyi* Béla, aki királyunk kegyeit is bírja, époly odaadó szeretettel viseltetik vasutja iránt, mint a hogy *Boros* Béni tudta ezt szeretni. *Vásárhelyi* Bélára és *Boros* Béni emlékeztére emeli poharát. Indítványozza, hogy a társaság *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tagot táviratilag üdvözlje. Végül még *Vas* Gusztáv főfelügyelő egészségére ülti poharát.

A társaság egyhangú lelkesedéssel fogadta el *Korbuly* főfelügyelő indítványát s *Vásárhelyi* Bélát, aki akadályoztatása miatt a kirándulásban nem vehetett részt, megleghangú táviratban üdvözölte.

Juhász Bálint kir. tanácsos jóságigazgató üdvözli a vendégeket s a viszontlátás reményének ad kifejezést.

Székely Gyula Hauser főfelügyelőre, *Szigethy* János az aradi fogadó bizottságra, *Stolcz* Kálmán, a kassa-oderbergi vasut titkárja, az aradi és mezőhegyesi hölgyekre, *Szathmáry* János főfelügyelő a vendégekre, *Korbuly* főfelügyelő *Kovács* István főhadnagy és menyasszonyának boldogságára ültette poharát.

A mindvégig lelkes hangulatu vacsora után a társaság beszállt a különvonatra, mely este fél tíz órákor érkezett meg Aradra. A fővárosi vendégek még akkor este visszautaztak Budapestre.

A kirándulásban részt vettek az aradiak közül *Krenner* Vilmos máv. üzletvezető-helyettes fiával, *Boros* Vida főrealiskolai igazgató családjával, *Vas* Gusztáv főfelügyelő nejével, *Szathmáry* János főfelügyelő családjával, *Korbuly* József főfelügyelő, *Zimmer* Béla főmérnök nejével, *Schmidt* Fyula és *Koncz* Gyula főellenőrök családjukkal, *Kotz* József főmérnök, *Tudós* Béla főmérnök, *Kádas* Antal titkár családjával, *Gellényi* Ernő főellenőr nejével, *Valkányi* Rezső dr. nejével, *Bakonyi* Károly családjával és még sokan.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Lövahagyott alapszabályok.** A „Seprősi iparosok olvasó köre“ s a „Vadászi iparos olvasó kör“ alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium a bemutatási záradékkal ellátta.

Az aradi kirándulók utja.

(Levelek a Konstantinápolyba utazóktól.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

Az aradi mérnök és építész-egyesület által szervezett kirándulás résztvevői tegnap délután fél 12 órákor megérkeztek a törökök fővárosába. Utjukról három levelet küldtek szerkesztőségünkbe, ezeket alább szösz szerint közöljük. A társaság tudvalevőleg pénteken délután utazott el Aradról s szombaton délelőtti kelettel már levelet adtak fel, melyben üdvözlőket küldik az aradiaknak.

Az első levél *Brassó* város postájának bélyegzőjét viseli magán s így szól:

„Kitünő hangulatban, de meglehetősen álmatlanul töltött éjszaka után remek időben érkezünk meg *Brassóba*, messziről csodálva a *Czenken* a millenium alkalmával emelt *Árpád*-szobrot. A város katlanban fekszik, hóval fődött hegyekkel körülvéve. Gyönyörű temploma van, mely a XIV. században épült, eredetileg katolikus volt, de a reformáció alatt luteránus lett ez a templom, mely góth stílusban épült s belseje régi keleti szőnyegekkel van díszítve. Benne van az ország legnagyobb orgonája. A város háza ósrégi épület, maga a város azonban nagyrészt modern, magyarosodik, épületei barokk-stílusban emelvék. Igen sok kisebb-nagyobb gyár kéménye füstöl a városban, előtte van a hatalmas bothfalvai cukorgyár, mely Magyarországon e nemből a legnagyobb.

Segesváron a *Petőf*- és a *Turul*-emlék látásán gyönyörködtünk.

Fél 12 órákor indultunk *Sinaiába*. Üdvözlöt.

A következő levél már nem honi. „*Bukaresti*“ a bélyegző lenyomata s a piros nyomású „dece bani“ áru bélyeg fölött ez az irás áll: „Románia, carta postala.“ A levél szombaton délután íródott s a következőket tartalmazza:

Brassótól—Predeálig fölséges utat tetünk. A természet szépsége elragadó s a tömösi szoros körül csúcspontját éri el. A predeáli román határnál szigorú vám- és utlevélvizsgálat alá vetettek bennünket. Ebédünket étkező-kocsiban fogyasztottuk el, s délután 3 órákor megérkeztünk *Sinaiába*, a román királyi pár kedvenc nyaraló helyére, mely ma holnap a konkurrencia folytán legyőzi *Herkules*-fürdőt *Fekvése* festői, gyönyörű vidék környezeti s szebbnél szebb kertek övezik. A hegycsúson fekszik a királyi palota őserdőkkel és óriási sziklacsoportokkal körülvéve. A palotát belülről nem nézhettük meg.

Innen román vasuton utaztunk tovább, souper-t a vasuti kocsiban tartottunk. Utközben számtalan petroleum-forrás és finomító gyár mellett haladtunk el.

Este 10 órákor érkezünk meg *Bukarestbe* melynek utcáin éjfél utánig pezsgő élet uralkodik. Fényes szállásunk van, gyönyörű paloták díszítik az utcákat, az üzletek mind nyitva vannak s a magyar és német nyelvet mindennél értik.

Hosszabb jevel érkezett hozzánk ugyan csak *Bukarestből* vasárnapi kelettel. Ebben a következőket írják nekünk:

„Reggeli után kitünő fiakkerben kocsiztunk végig. A fiakker, különösen az orosz, itteni speciális. A kocsisok, vagy magyarok (csángók *Brassó* környékéről), vagy oroszok,

valamennyi egyforma orosz népviseletben, fekete bársony kaftán-szerű kabát, fehér öv, kis sapka. Rendes állóhelyük alig van, folyton keringenek a főbb utcákon, rém gyorsan hajtanak. Van különben ló- és villamos közúti is, mi nagy élékséget kölcsönöz az utca képének. Középületeik nagyon pompásak, de legfeljebb 2 emeletre épültek, az u. n. bérkaszárnya kevés, többnyire villaszerű házakban lakik az az előkelőbb lakosság. A királyi palota a város közepén nem nagyobb arányu egy gazdag arisztokrata palotájánál. A királyt láttuk, épen misétől jött, meg is éljeneztek magyarosan. vele volt a trónörökös is. Ennek felesége igen szép asszony, ő is elhajtott előttünk.

A sok fényes üzlet közül főleg a cukrászdák említendők, káprázatos fényüzéssel berendezve.

Mig az uton némelyik közöttünk fázott, itt már teljesen nyári temperatura uralkodik.

Három templomot néztünk meg, görög püncöd lévén, mind zsufolt volt. Föltűnt két helyen a gyönyörű karének minden orgona, vagy zenekar-kiséret nélkül, mely főleg hatalmas basszusokkal ekzczellált.

Fél tizenkettőkor a „Spemid Hotel”-ben ebédelünk, 4 órakor pedig indulás Constanzába.

A kirándulók levelük végén jelzik, hogy a legközelebbi értesítést utjuk- és kirándulásokról Konstantinápolyból fogják küldeni.

Az aradi püspökválasztás.

(Mangra Vazul visszalépése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

Általános feltűnést keltett vasárnapi számunknak az a híradása, hogy Mangra Vazul nagyváradi vikárius a püspök-jelöltségtől visszalépni készül.

Az aradi *Tribuna Poporului* mai számában mindenképen megcáfolni igyekszik ezt a hirt. A fölött, hogy micsoda Mangrának elhatározása, a mely különben is tegnaptól-mára változhatott, nem vitatkozunk, de határozottan föntartjuk amaz értesüléseinket, hogy Szell Kálmán miniszterelnök több aradmegyei képviselőnek kijelentette, miszerint Mangrát, amennyiben a zsinat megválasztaná, nem fogja megerősítésre fölterjeszteni.

Nem változtatunk azon sem, hogy a miniszterelnök magához hivatta Beöthy László biharmegyei főispánt, akinek utján tudára adatta Mangrának, hogy helyesebben teszi, ha a jelöltségtől visszalép, miután úgy se ajánlhatná megerősítésre, Hogy Mangra Vazulra hatott ez a figyelemztetés, vagy sem, ez az ő dolga.

Vasárnapi cikkünkre vonatkozólag Urbán Iván főispán a következő levelet intézte ma hozzánk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Ma délben térve vissza török-becsei birtokomról, hol családi ügyeim miatt a püncösi ünnepeket töltöttem, olvastam becses lapja 118 ik számában a „Mangra Vazul visszalépése” című cikket.

Tekintve, hogy annak egy passzusa azt állítja, miszerint „Szell Kálmán miniszterelnök ur magához rendelte Urbán Iván aradi és Beöthy László bihari főispánokat s mindkettőjüknek kijelentette, hogy Mangrát, amennyiben megválasztaná, nem fogja megerősítésre felterjeszteni”, engedje meg, hogy a leghatározottabban kijelentsem, miszerint a közlemény ezen része nem felel meg a valóságnak.

Nem pedig azért, mert ha a miniszterelnök ur bizalmasaitól felvilágosítást kér, azoknak az ezen nyert felvilágosítás utáni elhatározását nem szokta közölni, továbbá, mert — legalább előttem — ily kijelentést soha sem tett.

Ha Mangra Vazul vikárius ur a visszalépésre határozta el magát, annak semmiféle presszió sem lehetett előzménye, hanem bizonynyal érett, higgadt megfontolás, a közbéke oecsülése és népe, faja iránti szeretete; ha igaz, a mit cikkiró közöl, akkor csak azt felelhetem reá, hogy nagybecsülöm Mangra vikárius urat ezen szép és férfias elhatározásáért.

Tisztelettel
Urbán Iván.

Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a püspökválasztásra legközelebb kitűzik a határnapot. A választást vagy *junius 5-én* vagy *ugyane hó 12-én* tartják meg, de ez utóbbi terminus a valószínűbb.

A választás napját *Metianu* János érsek-metropolita tüzi ki, a kinek, a mint értesülünk, már előterjesztés is történt erre a két napra nézve.

Nagyváradról táviratozzák, hogy a Magyar Távirati Iroda nagyváradi tudósítója fölkereste Mangra Vazult, hogy a visszalépés ügyében kérdést intézzen hozzá. Mangra kijelentette, hogy ez a hír alaptalan, mert a püspökségre nem kell pályázni, hanem a zsinat választ tetszése szerint.

MULATSÁGOK

(=) Az aradi állami főreáliskola ifjusága május hó 28-án, a „csalái” erdőben majális rendez, tánc kezdete d. u. 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a majális megtartását a hírlapok utján tudatja a rendezőség. A meghívó belépti-jegyül szolgál.

(=) Elázott népünnep A folytonos esőzés nem kimélte meg a vasárnapi népünnepet sem az — elázástól. A jól indult mulatságot megzavarta a délután 5 óra tájban megeredt eső s így a tervezett mulatságos előadások nagy része elmaradt. Ennek dacára tekintélyes számú közönség hallgatta a honvéd-zenekar játékát s mulatott a babák szépségversenyén, melynek eredménye a következő lett: a baba-kisasszonyok közül I díjat nyert: *Schleifer* Ilonka, II. *Wittenberger* Relli, III. *Thurzó* Gabriella. A baba-urfiik közül I. *Kovács* Józsi, II. *Montag* Ernő, III. *Ungár* Ernő. A rendezőség szőke haju babákkal és játékszerekkel kereskedett a díjat nyert apró szépségeknek.

(=) Mükedvelői előadás a ligetben. Püncösd hétfőjén este a kereskedő ifjak a városligetben mükedvelői előadást rendeztek. Előadták *Radó* Károly dr. „Az urak esélye” című vigjátékot, melyben az összes szereplők meglepő ügyességet árultak el. *Ujvárossy* Jolán és *Udvaray* Emma voltak a női szereplők, *Kalmár* József, *Kenderessy* József és *Friedmann* Herik a férfiszereplők. Hatalmas tapsal honorálták a dilettánsok játékát. Előadás után tánc következett, mely hajnalig tartott.

(=) Mulatság Zámon. A zámi fiatalok püncösd első napján igen sikerült nyári mulatságot rendezett az ottani magyar iskola javára. A mulatság délután kezdődött a szabadban s este a nagy vendéglőben folytatódott. Jelen voltak:

Asszonyok: Bienenstock Sándorné, Boros Lászlóné, Fischer Adolfné, Gerstel Zsigmondné, Groesku Virgílné, Häusler Benjaminsné, Kiss Károlyné, Klein Mórné, Kormos Adolfné, Lakatos Demeterné, Mintyán Jánosné, Péter Sándorné, Petrovits Sándorné, Roth Mórné, Rác Gusztávné, Roser Sámuelné, Sámuel Mórné, Zsoszán Györgyné.

Leányok: Bienenstock Irma, Bugy Juliska, Boros Aranka, Baad Nelli, Boros Hermina, Groesku Mariska, Lakatos Adél, Nagy Sarolta, Rác Lujza, Róza Lujza, Spitz Micike, Samuel Nina, Zsoszán Mariska, Zsoszán Zoéfia.

A hadnagy tragédiája.

(Adósságok miatt a kórházba.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

Rövid idővel ezelőtt egy fiatal hadnagyot szállítottak fel a budapesti helyőrség kórházába megfigyelés végett. A szomorú eset előzményei a következők:

Négy évvel ezelőtt a Ludovika-Akadémia végzett növendékei közül egy csinos, fiatal tiszthelyettes került Nagyváradra, az ottani 4. honvédgyalogezred állományába helyezve. A tiszthelyettes, H. A., igen jónevű budapesti szülők elkényeztetett gyermeke, a négy évi szigorú katonai nevelés után ott kezdte szabadon érezni a levegőt. Mindig nagy vonzalommal volt a katonai pálya iránt s a szülői házból magával hozta a kényelmes uri életet, szeretetet, melyet nem tudott kiölni beőle a négy évi erős katonai fegyelem, a külvilágtól elzárt nevelés sem.

Nagyváradra jutván, csakhamar ismeretséget kötött fiatalemberekkel, társaságokba keveredett. A kis kadétot rokonszenves arca, finom modora, csinosága miatt nagyon megkedvelték. S ő kezdett — élni. Nem egy reggel találta magát a kávéházak füstös levegőjében, az utolsóknak maradt éjjeli alakok között. Előbb csak ivott, majd aztán kártyázni kezdett. Az utóbbi annyira szenvedélyévé fajult, hogy adósságokat csinált, melyekért több följelentést tettek ellene. Az ezredparancsnokság ekkor büntetésből Nagyváradról áthelyezte *Borosjenőre*, az ezred 3-ik zászlóaljához.

Időközben H. tiszthelyettes megkapta az aranybojtot, hadnaggyá léptették elő. Az aradmegyei oláh községben, Borosjenőn, nagyon kelletlenül érezte magát. Nem volt meg a társasága, kénytelen volt folyton bajtársai között lenni, holott ő szivesebben töltötte idejét a kávéházban. Ugy segített hát a baján, hogy átrándulgatott *Aradra* s itt töltött el egy-egy jó napot s csak nagy ritkán járt el a borosjenői kaszinóba, hol mégis csak volt egynehány uri ember.

Természetes, hogy az egész fiatal, 21—22 éves hadnagyocska szolgálatában sem a legpontosabb volt. A dorbézolások meg a kártya elszedítették, így aztán folytatódta a szobafogságok, meg egyéb büntetések, melyek elől nem egyszer kórházban keresett menedéket, a hol heteket kibuzott — nyugodtan.

Az elmúlt nyáron nagy örömhír ment az eldugott fészekben állomásozó tisztekhez, az tudniillik, hogy a zászlóaljat átteszik az ezred székhelyére, Nagyváradra. Talán senki nem volt olyan boldog, mint H. hadnagy. Ismét visszakerült az ő kedves régi jóbarátai közé, a jól ismert helyekre. Október hónapban érkezett vissza Nagyváradra s ismét élhetett régi kedvteléseinek. Ujra törzsvendége lett régi kávéházainak s adósságai napról-napra nőttek. igénybe vett minden eszközt, hogy pénzt teremtsen. Szülői nem győzték segíteni pénzzel, bajtársait is fölhasználta, de ez kevés volt. Lassankint jobban és jobban haladt a lejtőn lefelé. Uzsorások kezébe adta magát, eladogatta ruháit, melyeket nyakra-főre rendelt hitelben.

Ez év január hónapjában pár napi szabadságot kért az ezredtől Budapestre, hogy ügyeit rendezze. Szabadságra ment, de nem ment haza idejében. Onkényüleg tovább maradt pár nappal, majd az ezredparancsnokság távirati intézkedésére a budapesti térparancsnokság utasította, hogy haladéktalanul vonuljon be állomáshelyére.

Hazajött, de terve nem sikerült. Büntetést kapott ismét s hitelügyeit nem tudta rendezni.

Gázsijából tetemes levonásokat eszközöltek s ő teljesen pénz nélkül állott. A hadnagy fiatal eszével megdöntötte a lépéseket tett. Nem igen válogatta meg az eszközöket, csak hogy pénzt teremtsen, akár a föld alól is. Így egyik bajtársától, egy főhadnagytól, sikerült valami ürügy alatt ennek értékes briliánt gyűrűjét kikölcsönözni. A gyűrűt zálogba csapta s fokezza könnyelmű tettét, a zálogcédulát eladta hogy házi zsidójának.

Stiklijei egymásután tudták ki, a szimpatikus hadnagy teljesen lejárt magát. Az ezredparancsnokság teljesen tehetetlen volt a hadnagy változatlan rossz magaviseletével szemben. Előjárói mindent megkísérlettek, hogy megmentsék a fiatal tisztet a végromlástól, többször megdorgálták, büntették, mindhiába. Nem fogott rajta semmi.

Ovatosan megfigyelés alá vettek s pár nappal ezelőtt felszállították Budapestre a honvéd helyőrségi kórházba. Ott tartják most fogva, erős orvosi vizsgálat alatt a csinos, borotvált arcu hadnagyocskát, hogy konstatálják rajta: józan gondolkodású-e, avagy beszámíthatatlansága sodorta le a lejtő fokára? A csillogó egyenruha azonban aligha kerül már újra reá.

Megbirságotl anyakönyvvezető.

(Családi állás elleni vétségek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

Az aradi törvényszék ma egy volt aradmegyei jegyzőt és anyakönyvvezetőt vont felelősségre, mert némi hanyagsággal kezelte az anyakönyvet s könnyelműen adta össze a párokat.

Oánya György nemrégén még Kroknán volt jegyző és anyakönyvvezető. Később aztán nyugalmába vonult, de nem élvezhette zavartalanul a nyugalmat, mert az ügyészség kerbe fogta családi állás ellen elkövetett vétség miatt.

Még 1899-ben történt, hogy Oánya jegyző, mint kroknai anyakönyvvezető összeadott egy jegyespárt. Bakos Sándor és Ursz Szófia volt a házasulandók neve. A menyasszony még nem volt 20 éves s így gyámi beleegyezésre volt szüksége. Ezt föl is mutatta a menyasszony, de a jegyző elmulasztotta a gyámi beleegyezést gyámhatósági jóváhagyással szankcionálni. Ezt a jegyzőnek hivatalból kellett volna beszerezni.

Igy tehát olyan házasság jött létre Bakos Sándor és Ursz Szófia között, melyet az 1894. évi 31-ik törvénycikk megvádolható házasságnak nevez.

Ennek a házasságnak az a hibája, hogy a házasság megkötése után egy éven belül mind egyik fél alaki hibák miatt kérheti a házasság felbontását.

A bíróság arra való tekintettel, hogy semmiféle szándékosság és rosszakarat a jegyző részéről nem történt, és hogy az egy esztendő elmúlt anélkül, hogy a házastársak elváltak volna, sőt ellenkezőleg, azok a legjobb egyetértésben élnek, s így a házasság most már felbonthatatlan: a hanyag anyakönyvvezetőt 50 korona pénzbüntetésre ítélte, mely büntetést, ha nem tudnak behajtani, 5 napi fogházra változtathatja a bíróság.

Evvel egyidejűleg két másik esettel is foglalkozott a bíróság, melyek azonban még kisebb kaliberűek, mint az előbbi. Két házasságot kötött Oanya még 1898-ban, mely alkalmával az anyakönyvi törvényekbe ütköző szabálytalanságok fordultak elő. Az történt ugyanis, hogy nem volt a szabályos 14 napig kifüggesztve a bejelentés, s bár a házasságot csak 14 nap eltelte után kötötte meg, a kifüggesz-

tés elmulasztásával szabálytalanságot követett el. Ezért a bíróság 10—10 koronára ítélte őt.

A tárgyaláson Fábán Lajos dr. táblai bíró elnökölt. Szavazóbírák Földes János és Szöllösi Jenő dr. voltak. A jegyzőkönyvet Kovács József vezette, az ügyészség részéről Lerhmann Viktor alügyész volt jelen.

HIREK.

A Minorita-templom

árlejtésének eredménye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

A minorita atyák tudvalevőleg nyilvános pályázatot hirdettek építendő templomuk összes munkálatainak elvállalására. A pályázatok határideje szombaton járt le s ennek részleges eredménye ma lett köztudomású.

A pályázati határidő szerfelett rövid volt, ugyszólván a lehető legrövidebb, nehogy ez hátráltassa az építkezés megkezdését.

Tudvalevő, hogy a minorita atyák a helyi ipar pártolása érdekében, csak aradi vállalkozók számára nyitották meg a pályázatot, s ennek a két körülménynek tulajdonítandó, hogy a főmunkálatokra csak három pályázó jelentkezett.

Megjegyezzük, hogy a bizottság, amely a beérkezett ajánlatokat bírálta, még nem döntött valamennyi munkálat kiadása felett. A legnagyobb vállalkozás a kőműves és ácsmunka, az erre hirdetett pályázat eredménye pedig a következő:

A kőműves-, ács-, kőfaragó-, cserépfedő-, beton- és burkolati munkákra ajánlatot tettek: Fodor és Reisinger cég 405.146 korona 18 fillér árban, Kotsis Lajos 415.254 korona 32 fillér és Frick József 322.856 korona 48 fillér ajánlati ár mellett.

Az építési munkálatok ezen részét így Frick József nyerte el, kinek ajánlata 22.286 kor. 70 fillérrel olcsóbb, mint a Fodor és Reisinger cégé és 32.397 korona 84 fillérrel olcsóbb, mint a Kotsis Lajos ajánlata.

Az építési munkálatok többi részére beérkezett ajánlatok felett a napokban dönt a bizottság.

Kongresszusi választás

az aradi szerbek között.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

A karlóczai szerb egyházi kongresszusra, a melyet ez év június 8-ára hívtak össze, hétfőn választotta meg az aradi kerület a maga tisztviselőit. A kerület, melyhez Aradon kívül Nagylak, Battonya, Pécska, Tornya, Szerb- és Magyar-Csanád, Kétfél, Nagyfalva, Varjas és Fönlak szerbjei tartoznak, egy egyházi és egy világi tagot küld a kongresszusra, a kiknek mandátuma három évre tártad.

A választást hétfőn délután az aradi szerb hitközség iskolájában tartották meg. A választás elnöke Pandurovič Jefta battonyai lelkész volt. A választók községenként szavaztak. Összesen hetvennyolc szavazatot adtak le.

Az egyházi helyre kapott Milin Pál basahidi lelkész 54, Dosen Izsák arkimandrita, bezdini zárdafőnök 17, Joszity Mladin, martonosi lelkész, az eddigi képviselő 7 szavazatot; egyházi képviselővé tehát szótöbbséggel Milin Pált választották meg.

A világi helyre csupán egy kandidálás történt: Zungu Péter battonyai gazdálkodó, volt községi bíró, a kit egyhangulag választottak meg.

Mind a két képviselő a radikális pártnak volt hivatalos jelöltje; Milin Pált ezenkívül a nagyszentmiklósi kerület is megválasztotta.

Az eredmény kihirdetése után Zungu Péter rövid beszéddel megköszönte a reá bízott bizalmat. Ő — ugymond — szegény, egyszerű ember, de egész lelkével az egyház ügyéért csüggi, s ennek érdekét minden erejével támogatni fogja.

Harminc késszúrás egy emberre.

— Verekedés a Boros Benti-téren. —

Arad, május 20.

Van Aradon egy oláh suhancokból álló társaság, amely éjjelenként halálos kimenetelű verekedést szokott rendezni a város utcáin. E társaság volt az, amelynek tagjai a Boros Benti-téren halálra vertek egy huszár tizedest s holtra vertek egy Demeter-utcai korcsmáros.

Ugyanennek a verekedő társaságnak tagjai egymás között különböztek össze vasárnap este. A Boros Benti-téren a Pálosi-féle korcsmában tánc volt, s ebben egymás mellé kerültek Jerguc József és Argyelán Mátyás. Ele csak lökdösték egymást tánc közben, ennek geztével azonban már pofozkodásra kerültek, annyira, hogy rendőrnek kellett közbe lépni, ki Argyelán Mátyást eltávolította a korcsmából.

Ez azonban nem akarta megtorlás névelviselni a Jerguc-tól kapott pofon, s pátyján hivatva hazulról s ennek társaságában visszament a korcsmába. Itt kihívták Jergucot a korcsma hátsó udvarába, ketten lefogták Argyelán Mátyás egy bicskával összeszurta Jerguc testét. Mintegy harminc késszúrást ejtett szerencsétlen emberen, kinek segélykiáltása a korcsma népe előjött s kimentette a két verekedő testvér kezei közül.

Jerguc véresen ment föl a városházára ott dr. Tisch Mór bekötözte a sebeit, melyek legnagyobb számmal a fejen, mellen és háton voltak. Az inspekciós rendőrtiszt beszállított a kórházba Jergucot, kinek sebei életveszélyesek.

Argyelán Mojsza, aki öcscsének a késszúrásban segélyezett, megszökött Aradról.

— Hideg pünkösöd. Hiteles adatok szerint harminc év óta nem volt még olyan május mint az idén. Május első tizenöt napjának évi átlagos hőmérséklete 13 Celsiusi fok, az aradi május első felének átlagos hőmérséklete pedig csak 9 Celsius fok, tehát 4 fokkal magasabb, mint az átlagos májusi hőmérséklet. Szóval a piros pünkösöd, amely máskor meleg színekkel pompázik, idén hozza a rózsaszínű szüretet, meg az első kirándulást, az idén hidegen köszöntött be. Mindezt nap zuhogott az eső s a rózsák hajnalán — tört kályha mellett dideregtünk. Így aztán, és szürke ünnepünk volt.

— Goldis püspök hagyatéka. A nagyvív Szabadság Goldis József, az aradi görög katolikus román egyházmegye elhunyt püspökének rendeletéről írva, a következőket hozza:

Mikor a végrendeletet felbontották — Aradon történt — az aradi egyházmegyei képviselője rögtön szót emelt és jelentette, hogy a végrendelet a maga szében semmi esetre sem lehet érvényes püspök ugyanis törvény szerint még szegény vagyonának is csak a feléről rendelhet szabadon. Az egész hatvanezer koronát Goldis püspök semmi esetre sem hagyta egészében stipendiumokra, mert harmincezer korona föltétlenül az egyházmegye illeti.

Az Aradi Közlöny tudósítója erre a vonatkozólag fölkereste Trutia Péter dr. székelyi ügyészt, a püspök végrendeletének végrehajtóját, aki kijelentette, hogy ez a végrendelet érvényes. A püspök végrendelete úgy alakult, mint a tartalom tekintetében megfelel a törvényes kellékeknek és az egyházi szabályoknak. Az egyházi szabályok szerint a püspök ve-

nának felét köteles *egyházi közcélokra* hagyni. *Goldis* püspök pedig csaknem egész vagyonát az aradi román papnevelő hallgatóinak eső ösztöndíjakra hagyta, azzal a tóldással, hogy a mennyiben az ösztöndíj-alapítvány nagyobb összegre fog emelkedni, középiskolai és egyetemi román ifjaknak is adjanak belőle ösztöndíjat. Ez teljesen megfelel az egyház szervezeti szabályzata intencióinak. A végrendelet által érintett örökösök és a szentszék képviselői között már meg is történt az egyezés, amelyet a most lefolyt aradi román zsinat is jóváhagyott. A végrendelet végrehajtásának tehát egyáltalán nincsenek akadályai.

— **Bomlik a delegáció.** Budapestről táviratozza tudósítónk; A magyar delegáció ma délután *Andrássy* Gyula gróf elnöklété alatt teljes ülést tartott, melyen bejelentette, hogy *Szapáry* Gyula gróf betegsége miatt leköszönt az alelnökségről és delegacionális tagságáról. A megüresedett helyre a póttagok közé sorshuzás útján *Eszterházy* Mihály gróftot hívták be. Az új alelnököt a legközelebbi ülésen fogják megválasztani. Egy későbbi táviratunk szerint *Szapáry* betegsége csak ürügyül hozta fel. Lemondásának tulajdonképen oka a függetlenségi pártnak az az akciója, mely a delegációk ülésének nyilvánossá tétele felé irányult.

— **A közkórház új főorvosa.** Aradmegyei közkórházi-bizottsága ma délelőtt ülést tartott, a melyen *Dálnoki Nagy* Lajos dr. alispán melegen szavakban elkötelezte magát a megyei közkórház volt vezetőjének, *Matavovszky* Nándor dr. kir. tanácsos, igazgató-főorvosnak nyugalomba vonulásáról. Indítványára elhatározta a bizottság, hogy *Matavovszky* érdemeit jegyzőkönyvben örökíti meg. A *Matavovszky* távozásával üresedésbe jött állás betöltése felett a közegészségügyi bizottság e hó 23-ára összehívott ülésén fog határozni. A közkórházi bizottság *Tabakovits* János dr. szabadságidejét betegségeire való tekintettel, augusztus 1-éig meghosszabbította. *Matavovszky* utóda, a mint megirtuk, *Parecz* Gyula dr. főorvos lesz, kinek helyébe *Löwinger* Miksa dr. főorvos lép. Az ezáltal megüresedő főorvosi állásra hárman pályáznak. *Posgay* István dr. aradmegyei közkórházi orvos, *Borsos* Béla dr. borosjenői közkórházi főorvos és *Lipscher* dr. fővárosi sebész, *Herzl* Manó dr. egyetemi magánanár asszisztense.

— **A szalmaapirgyár és a megye.** A megyei közegészségügyi bizottságának ma délelőtt tartott ülésén szóba került a *szalmaanyaggyárból* eredő bűz dolga, a mely tudvalevően a város hatóságait foglalkoztatja. A bizottság elhatározta, miszerint megkeresi a város tanácsát, hogy az ipartörvény 35 §-a értelmében a szalmaanyaggyárral szemben a szükséges intézkedéseket tegye meg.

— **Bármálások Aradmegyében.** *Desseuffy* Sándor megyés püspök, mint már jelentettük, e hó végén kezdi meg pünkösdi nagy bérmutját, mely az alsó-temesi és lippai esperesi kerületekre, valamint a tavaly visszamaradt Magyar-Pécskára terjed. A püspöki iroda ma küldte szét a részletes bármálási utitervet, mely szerint a püspök Magyar-Pécskán június hó 8-án és 9-én, *Soborsinban* pedig június hó 20-án fog bérálni.

— **Gyűjtés a honvédegyelet részére.** A budapesti vasutasok tiszteletére vasárnap délben Aradon rendezett ebéden *Szathmáry* János főfelügyelő beszédének hatására *Koncz* Gyula máv. főellenőr és *Ujlaky* Péterné máv. főmérnök neje a társaságnál gyűjtést indítottak az agy honvédek részére. E gyűjtés összege 64 koron: 02 fillér, mely összeget *Koncz* főellenőr *Simay* István, a honvédegyelet elnökéhez fog juttatni.

— **Aradmegye a torontali főispán beiktatásán.** *Torontálvármegye* közönsége meghívta Aradvármegyét *Bethlen* Miklós grófnak, a torontali új főispánnak e hó 20-án leendő installációjára. A beiktatáson Aradvármegyét *Urbán* Iván főispán vezetésével küldöttség fogja képviselni.

— **A Mátyás-szoborbizottság a királynál.** Kolozsvárról táviratozzák, hogy a király csütörtökön fogadja a Mátyás-szoborbizottság küldöttségét, mely meg fogja hívni a királyt a szobornak őszszel tartandó leleplezésére. A küldöttséget *Feilitzsch* Artur báró képviselő és *Szvasina* Géza polgármester vezeti.

— **Jégeső.** Április időjárása szeszélyesség dolgában elmaradt az idei május mellett. Csaknem állandóan esős, hideg az idő, csak néha süt ki egy órára a verőfény. Az esőzések mellett ma délután *jégeső* is volt Aradon. Mintegy tíz perccel öt óra előtt eredt meg a jég és egy negyedóráig tartott. A jég apróbb fajta volt, úgy, hogy a csirázó vetések között aligha tett nagyobb kárt.

Budapestről táviratozza tudósítónk: A fővárosban ma délután 2 óraker villámlás és menyedörgés közt óriási zápor kerekedett, miközben negyedóráig *borsónagyságu jég* hullott. A vihart valószínű felhőszakadás követte, mely a fővárosban és környékén több helyütt jelentékeny károkat okozott.

Székelyudvarhelyről jelentik: Tegnap délután 3 óraker nyugatról *jégeső* vonult végig a város fölött. A rozs 70 százalékát és a fagytól megmaradt gyümölcsöt teljesen megsemmisítette. A jég *tíz centiméternyi rétegben* borította a földet.

— **A spanyol király szemléje.** Madridból jelentik; A király ma loháton szemlét tartott a haditengerészeti és katonai iskolák tanulóival és a madridi helyőrség csapatával fölött. A király, a ki az idegen fejedelmi személyek társaságában jelent meg a szemlén, lelkes ovációkban részesült. A szemle után a király orrvérzést kapott, a mit az utolsó napok hőségének tulajdonítanak. Este a királyi palotában nagy esemény volt.

— **Kézmárczky tanár meghalt.** A magyar tudományos világot nagy csapás érte. *Kézmárczky* Tivadar orvos-tanár, a nagy tudású nőgyógyász pünkösdi első napjának hajnalán rövid szenvedés után Budapesten meghalt. Érdemes, önzetlen munkást vesztett benne a magyar orvosi tudomány, nemes emberbarátot a világ. Erdemeit, melyeket a szülészet terén és a bábák és orvosok kiképzése körül szerzett, elvülhetlenül megörökítik sikerei. Az egyetemi első számú női klinikát alig néhány évvel ezelőtt az ő lankadatlan sürgetésére építtette az állam s a kóroda mintaszerű berendezése és felszerelése *Kézmárczky* zsenialitásának legfényesebb bizonyossága. A szülészet gyakorlati oktatását *Kézmárczky* kezdte meg hazánkban s neki köszönhetjük, hogy orvosaink kiképzése a nőgyógyászat minden ágában Magyarországon sokkalta alaposabb és kitünőbb, mint bárhol a külföldön. *Kézmárczky* tanár temetése ma délután nagy részvét mellett ment végbe. A temetésen megjelent *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter is.

— **Loubet elnök oroszországban.** Kronstadt-ból (Oroszország) táviratozzák, hogy a *Montcall* gőzös *Loubet* elnökkel délelőtt 10 óraker érkezett meg a kikötőbe. A orosz hadihajót üdvözlésekkel fogadták. Az *Alexandra* yachtról, melyen *Miklós* cár volt, lebocsátottak egy kis hajót, melyen *Alexej* nagyherceg a *Montcall* felé tartott. Óriási éljenzés s üdvözlés fogadta a francia hajón. *Loubet* beszállt a nagyherceghez, és együtt visszamentek az orosz yachthoz. Mikor *Loubet* elnök az *Alexandra* fedélzetére lépett, fölvták a cári és francia lobogókat az árbocokra. A cár és *Loubet* szívélyesen üdvözölték egymást. Ezután a bemutatások következ-

tek s 11 óra után az *Alexandra* Peterhofra indult.

— **Az aradi kulturpalota tervei.** Az aradi kulturpalota tervpályázatának bírálóbizottsága a *Messze távolból*, *Libertas*, *Kegyélet*, *Tizenhárom oszlop* és *Arany alapon vörös kereszt* jellegű pályaműveknek egyenként 200 koronáért való megvételét határozván el, fölkeri a pályaművek szerzőit, tudassák az aradi Kölcsey-Egyesület elnökségével, átengedik-e neki dolgozataikat.

— **Arvizes hírek.** *Felső-Visó*-ról táviratozzák lapunknak: A *Visó* mellékfolyója, a *Rusz* vize, a folytonos esőzések és a rohamos hóolvadás következtében kiáradt. Havasmező községe tegnap dél óta víz alatt áll. Az ár elsodorta a hidakat és a közlekedés csak gyalog, a hegyeken keresztül lehetséges. A nép között igen nagy az aggodalom. A rend fenntartása végett szaporították a csendőrséget. Az esőzés még egyre tart és így nagyobb szerencsétlenségektől lehet tartani. Ha az áradás az eddigi arányban növekszik, úgy az Alföldet is veszély fenyegeti.

— **„Az elmaradt Gotterhalte“.** A király a *Mátyás*-korabeli lovasjáték második előadását is nagy érdeklődéssel nézte végig. Általánosn feltűnt és sokféle magyarázatra adott okot, hogy a második estén, szombaton a honvéd zenekar részéről az üdvözlés, a *„Gott erhalte“* melylyel ő Felségét az első estén fogadták, elmaradt. Most sem a király érkezésekor, sem távozásakor nem játszott a zene. Beavatott helyről azt jelentik, hogy közvetlenül az udvar érkezése előtt egy huszárezredes jött a zenekarhoz s adta át az illetékes helyről jövő utasítást, hogy a zenekar ő Felsége érkezésekor és távozásakor ne játszik, mert a király *inkognitóban* jön.

— **Iskolatársak találkozója.** A szegedi kir. főreáliskolában huszonöt évvel ezelőtt érettségi vizsgát tett volt tanuló-társak a pünkösdi ünnepek alatt jöttek összes a negyedszázados találkozó lelkesen megünnepelték. A volt iskolatársak közül ezen alkalommal *Aradról* ketten jelentek meg: *Halász* Jenő, az arad-csanádi vasutak főmérnöke és *Telbisz* György főreáliskolai tanár.

— **Spanyol zavargások.** Madridból táviratozzák, hogy ma sok helyen házkutatást tartottak, mely alkalommal letartóztattak egy *Lopez* nevű anarchistát, akinél számos dinamittotlenjt találtak. Azt mondja, hogy ezeket olyan megbízással kapta kollegáitól, hogy dobja a király kocsiába. Őt s még öt anarchistát elfogtak. Az az örült, aki szombaton a király kocsijához ment, nincs összefüggésben az anarchistákkal. Az örültek házába zárták.

— **Házasság.** *Porter* Saroltával, özv. *Porter* Adolfné leányával, vasárnap kötött házasságot *Fischer* Simon aradi fiatal kereskedő.

— **Az aradi ügyvédi kamara.** közhiró teszi, hogy dr. *Fischer* Lajos ügyvédet, *Maros-Ilye* székhelylyel, az ügyvédi lajstromba folytatónak fölvette.

— **Ujabb merénylet Oroszországban.** Az orosz cár birodalmában egymást érik a merényletek. Most ujabbán *Vilnából* hozza merénylet híret a táviró. Tegnap este ugyanis, a mikor *Wahl* altábornagy, *vilnai* kormányzó kijött a *circusból*, hátulról egy ember közeledett feléje és kétszer rálőtt. A golyók bal kezén és jobb karján sebesítették meg a kormányzót. A tömeg rávetette magát a merénylőre és földre teperte miközben az még egyet lőtt. A rendőrség letartóztatta. A kihallgatás alkalmával azt mondta, hogy *Zeckert* Hirs a neve. — *Pétevárról* táviratozzák: A hivatalos lap jelenti, hogy a *vilnai* kormányzó ellen intézett merénylet *politikai természetű*. A merénylőt haditörvényszék elé állítják. *Wahl* kormányzó meglehetősen jól töltötte az éjszakát. A revolvergolyókat eltávolították, ugyszintén a posztórszeket, a melyek behatoltak a seb-ke-

— **Halálozás.** *Wallfisch* Johanna urnő Budapestben tegnap elhunyt, halálával Aradon lakó rokonságát gyászba ejtve. Holttestét Aradra szállították s itt az izraelita temetőbe helyezték örök nyugalomra.

Lovag *Mauthner* Gusztáv, az osztrák földhitelezést igazgatója, ma éjjel tizenegy órakor — mint egy távirat jelenti — Bécsben hirtelen meghalt.

— **Kitüntetett csendőr.** *Kiss* Károly őrmester zámi csendőrparancsnokot nyolc gyilkosság és több más bűneset sikeres felderítéséért, a honvédelmi miniszter elismerő és dicsőítő oklevéllel tüntette ki.

— **Tessék telefondíjat fizetni.** Az alábbi sorok közlésére kértek meg bennünket: A nagyváradi m. kir. posta táviráda igazgatóság f. é. április hó 29-ről kelt 1183. számú intézkedésével utasította mindazon távbeszélő előfizetőket, kik a hó elsején esedékes előfizetési díjait le nem fizetik a nyugtát bemutató levélhordónak, a hó 15-én beperelni, és azon előfizetőket, kiket háromszor kell perelneni, az előfizetők sorából a távbeszélő gép egyidejű leszerelésével kitörölni, olyképp, hogy ezen előfizető a távbeszélők sorába többé be nem léphet. Kellemetlenségek elkerülése végett van szerencsém az összes előfizetőket felkérni a hó elsején esedékes előfizetési díjait a levélhordónak a nyugta bemutatásakor ennek ellenében kifizetni, mert ellenesetben kénytelen vagyok idézett rendeletnek eleget teendő, per útjára lépni minden egyes esetben. Arad, 1902. május 20-án. *Krausz*, pt. felügyelő.

— **Nem kell bajonett.** Egy osztrák katonai lapban Z. (magyarangú tiszt) aláírással a gyalogság ellátása és kiruházása címen igen okos cikket közöl. Humánusabb felszerelést kíván s hogy a középkorból származó bornyut lökjük a pokolba. Z. azt kérdezi, miért viselik a bajonettet? A szabadban nem kell, erdőségben akadályozza a menetet, futástözben a saját legénységet veszélyezteti, a lővés biztonságát gyengíti és gyakori tüzelés közben leesik a csőről. A bajonett ma már csak a „konzervbűkező”, kinyitására való. Minek a kardot állandóan hordani, elmélkedik továbbá Z. a tiszt felszerelésekről. Menetközben akadályozólag hat, háboruban sem használható, mert a mai lötechnikai készütség idejében aligha kerülnek össze az ellenséggel kardtávolságra. De főleg béke idejében nem kellene viselni s legalább nem fordulnának elő oly sűrűn a kardafférek.

— **Pünkösdi verekedés.** Vasárnap, pünkösdi első napján két olyan verekedés volt Aradon, amelybe a rendőrségnek kellett beleavatkozni. Az egyiknél harminc késszurással életveszélyesen sebesítettek meg egy embert, arról lapunk más helyen emlékezünk meg, a másiknál pedig *Kujedán* Lázárnak fejét ütötték be egy kődarabbal. Ennek sérülése az orvosi vélemény szerint tíz nap alatt gyógyulhat meg.

— **Katonatisztek párbaja.** A Temesvárott állomásozó 29-ik ezred két törzstisztje *Jétel* és *Naser* alezredes hétfőn reggel súlyos föltételi kardpárbajt vívott. *Jétel* karján súlyosan, *Naser* alezredes pedig az arcán sebesült meg könnyebben. Az összeszólalkozás szolgálaton kívül történt.

— **Kicsapott diákok.** A szegedi tankerület egyik legkiválóbb iskolájából a bajai cisztercita vezetésű főgimnáziumból két 8-ik os diákot és egy 7-ik es diákot kizártak. Ejjeli tivornyán kapták őket kétes hírű tanyán. Ez az ok. A három kizárt diák: *Miskolcz* Gusztáv és *Szűcs* Jenő nyolcadikosok, akik már az írásbeli érettségét jól el is végezték és *Koller* József hetedik es. Mind a három a jobb diákok közül való volt. Baján tulzsigorunak tartják az ítéletet. A diákok a miniszterhez fordultak kegyelemért.

— **Magyar név.** *Kiskora* *Singer* István, *Singer* Gábor és *Singer* Erzsébet szőlős-csigereli illetőségű ugyanottani lakosok családi nevének „Szabados”-ra kért átválttatását a belügyminiszter megengedte.

— **Építkezések a Szabadság-terén.** Nagyszabású átalakítás folyik ez idő szerint a Szabadság-terén. Olyan, amely a vidéki átlag-méreteket jóval túllépi s mely bizonyosságot tesz arról, hogy a fővárosi élet hullámai bennünket sem hagyják érintetlenül. *Porter* Vilmos, jól ismert aradi kereskedő,

ki egyre merészebben bontogatja szárnyait, mint igazi vállalkozó, újabb alkotással járul hozzá városunk díszítéséhez. Szabadságtéri Nagy Aruházat ugyan is tetemesen kibővíti. De oly óriási arányban történik ez, hogy csakis a legnagyobb csodálkozás hangján lehet róla megemlékezni. Tessék elképzelni egy 50 méter hosszú, nyilegyenes vonalban haladó termet, mely egy-maga 12 bejárattal bír. Ez az impozáns helyiség az aruház udvarán lesz, közvetlenül folytatásában a jelenlegi díszmű áruosztálynak. Elegáns portála adja majd meg az összhangot, s a közlekedésre az aruház többi osztályaiból az új helyiségekbe, két és fél méter széles aszfaltjárda fog szolgálni. Szóval: haladunk, s hogy az aradi közönség bir ilyesmik iránt jóakaró helyes érzellemmel, mutatja *Porter* vállalatának eddigi föllendülése is. Az új helyiségek megnyitását annak idején publikáljuk.

— **Kösznetnyilvánítás.** Bold. özv. *Wallfisch* Jakabné szül. *Schulhof* Johanna urnő ravatalára szánt koszoru megváltása fejében *Tolnai* János dr. az ír. nőegylet javára tiz koronát adományozni szíveskedett, mely kegyeletos adományért halás köszönetét fejezi ki az elnökség.

— **Jótekonyság.** *Ingusz* I. és fia könyvkereskedő-cég az aradi tanítóegyesületek segélyalapjának emberbaráti céljaira 20 (husz) koronát adott. E nemeslelkű adományért ez uton halás köszönetet mond az elnökség.

Két kirándulás.

(Aradi tornászok Petrosényben. — A tanítóképző-intézet hallgatói Mezőhegyesen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

Pünkösdi két napján az *Aradi Tornaegetársület* sikerült kirándulást rendezett Petrosénybe, s annak regényes szépségű vidékére. A kirándulásban *Steinitzer* Pál dr. alelnök és *Nagy* Sándor titkár-művezető vezetése alatt az egyesület tizenegy tagja vett részt.

A kirándulók vasárnap reggel érkeztek Petrosénybe, a hol *Ehrenberg* Gyula báró, az Erdélyi Kárpát-egyesület elnökének fia küldöttség élén várta és fogadta őket. *Marek* Mór petrosényi nagykereskedő reggelivel látta az aradiakat, a kik ez után kocsióra ültek, s a Szurdok szoroshoz mentek. Itt átmentek a határon Romániába és Pains romániai községben villásreggelit költöztek el. A román földön, a Zsil partján a társaság egy tagja *Rozsnyay* József dr. csoport felvételeket készített a kirándulókról.

Visszajövet Petrosényben ebédeltek. Délután a társaság négy tagja a Boli barlangba és Vajdahunyadra ment, kilencen pedig megmászták az 1700 méter magas Paring hegyet. Este kilenc óra volt, a mint fölértek a csucsra, s megpihentek a Kárpát-egyesület menedékházában. Ott vacsoráztak és meg is háltak. Reggel 4 órakor mentek le a hegyről s a mint lefelé jöttek, nem győztek csodálkozni a táj gyönyörű részleteiben: a szomszédságban levő Retyezát csucson, az apró oláh falvakon stb.

Az egész kirándulás alatt gyönyörű, verőfényes idő volt. a minő ritkán van ez idő tájt ott Petrosényben megreggelizvén, vonatra ültek, hogy még este itt lehessenek Aradon.

Az aradi állami tanítóképző IV. osztályu nővendékei e hó 17 én kirándulást rendeztek a Mezőhegyesen fekvő állami mentelep és gazdaság tanulmányozása céljából *Szabó* József igazgató, *Paál* Miklós gazdasági szaktanár, *Nagy* Károly, *Szondy* János, *Szöllősi* István, *Urhegyi* Alajos és *Wagner* János intézeti tanárok felügyelete alatt. Hozzájuk csatlakoztak még *Matyaschek* Márton és *Szilágyi* György is.

A kirándulók a reggeli vonattal indultak el Aradról.

A mezőhegyesi állomáson *Szilágyi* Géza intéző fogadta a vendégeket, akiket 14 kocsi várt s vitt a 30,100 holdas birtokon levő tanyákhoz. A *Kozma* Ferenc emlékére felállított em-

lékszobor megtekintése után *Balogh* hadnagy vezetése mellett és *Paulik* Imre tanító csatlakozásával a *Furioso*, *Gidrán* és *Nonius* méneshez vitte a hosszú kocsisor az aradiakat. Majd a magyar tehenekből álló gulyát nézték meg *Márton* István intéző kalauzolása mellett.

Az ebéd elköltése után *Szirmay* százados vezetésével a ménék istállóhoz mentek a kirándulók Egyenként vezették elő a szebbnél szebb apaállatokat, körülbelül tizenkettőt, amelyeknek mindegyike országos és európai kiállításon és lóversenyen szerepelt s szerzett dicsőséget a magyar lótenyészetnek. Volt olyan ménlő is közöttük, mely 30 versenyből került ki győztesen.

A ménlovak telepéről a belső tehenészet-hez vezette a vendégeket *Szilágyi* intéző. Volt alkalom itt is megcsodálni a páratlan rendet és tisztaságot s bizonyos jóleső büszkeséggel eltelni, mikor egy-egy állatról említették, hogy itt-ott európai hírű kiállításon az első vagy második díjjal lettek kitüntetve.

Kellemes és tanulságos kirándulásban volt tehát részük a tanulmányutban résztvevő aradiaknak s feledhetetlenül kedves emlékekkel távoztak Mezőhegyesről, köszönettel eltelve az uradalom tisztjei iránt, kiknek értékes magyarázata s szívélyes, lekötöző kalauzolása csak emelte a nap emlékének maradandó hatását.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A bélyegnyaló gyakornok. Az aradi postais táviráda hivatalnál volt alkalmazva még 1898. évi november hó első felében *Brunner* Rudolf, aki mint posta- és táviráda gyakornok az ajánlott levelek felvételével volt megbízva. Az ajánlott levelekkel egyszerre szokták feladni azokat a közönséges leveleket is, melyeket sürgősen kell továbbítani. Ehhez a levélszekerényhez *Brunner* volt kulcsa s mindennap ő szedte ki a leveleket a szekrényből. *Brunner* ezekről a közönséges levelekről, mintegy 430 darabról leszedte a bélyeget. Résztint hazavitte a leveleket, résztint a hivatalban végezte el a bélyegnyalást. Kiderült az is, hogy *Brunner* több levelet bontott föl; mint ő maga is mondta, pusztán kíváncsiságból. Ezért aztán 1900. júniusában az aradi törvényszék elítélte hivatali sikasztás miatt két hónapi fogházra. Az ügyész felebbezésére a tábla a büntetést négy hónapi fogházra emelte föl, mely ítélet ellen *Brunner* semmisségi panaszt jelemtett be a kuriához. Ma hirdették ki *Brunner* előtt az ítéletet, melylyel a kuria elutasította *Brunner* semmisségi panaszát. Ma kezdte meg négy hónapos fogságát a könnyelmű fiatal ember.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Fogadás. Arad. Akármily nagy kerülőt tesznek is, ez idő szerint száraz lábbal nem lehet oda eljutni, csak a tengeren keresztül.

K. I. Arad. 1.) *Herczeg* *Eszterházy*. 2.) Nem nyugalmazott. 3.) Csak főmunkatárs, de nem főszerkesztő *Kossuth* *Ferenc* a kérdezett lapnál.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

S z e s z ű z l e t.

— Május 20. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Száritott moslék 12'80—13— korona mázánként.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, május 20.

Gazdáink türelme és kedélye, nagy próbára van téve

A folytonos nedves időben elvész a most elvetett tengeriszem, míg az egyébb tavaszi ve-

tések kockázata mellett, az ősziak is szenvednek.

Gyenge hozatal mellett elkelt 400 métermázsa buza és 500 métermázsa tengeri.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 8.20—8.30.

Buza közép minőségű 8.—8.10.

Tengeri 4.40—4.60.

Rozs névleges jegyzés 6.30—6.40.

Arpa névleges jegyzés 6.30—6.40.

Zab névleges jegyzés 5.20—5.30.

Az irányzat kellemebb.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 20.

Déltőzsde. Buzakinálat mérsékelte, vételkedv javult. Szilárd irányzat mellett 16,000 métermázsa került forgalomba, szilárdan tartott árakon. Egyéb gabonanemek kedvezők, tengeri drágább. Időjárás esős.

Zárlat 12 órakor:

Buza májusra	8.80—8.81
Buza októberre	7.87—7.88
Rozs májusra	6.72—6.73
Rozs októberre	6.72—6.73
Zab májusra	5.83—5.84
Zab októberre	5.05—5.06
Tengeri májusra	5.10—5.11
Tengeri júliusra	5.15—5.16
Tengeri augusztusra	11.95—12.05

Zárlat 5 órakor:

Buza májusra	8.77—8.79
Buza októberre	7.86—7.88
Rozs májusra	6.70—6.72
Rozs októberre	6.70—6.72
Zab májusra	5.80—5.82
Zab októberre	5.02—5.03
Tengeri májusra	5.07—5.09
Tengeri júliusra	5.07—5.09
Tengeri augusztusra	11.90—12.—

Zárlat 5 órakor:

korona

Oszták hitelrészvény	684.25
Magyar hitelrészvény	705.—
Leszámlolobank részvény	439.—
Rima-Murányi vasmű részvény	519.50
Oszták-magyar államvasuti részvény	696.—
Közuti vasút	618.—
Városi villamos vasút részvény	316.—

REGÉNY-CSARNOK.

A fehér hattyú.

Regény három kötetben.

Irtá: **Catalle Mendés.**

[49]

(Folytatás.)

Frigyes a hosszú asztal egyik szegleténél ültes, sovány magas férfit vett észre papos felsőkabátlan, mely seholy sem engedte látni fehérneműjét. Haja szürke, szemei szigorú tekintetűek, arca redős volt, itt-ott szemölcsökkel. Ez a parancsoló, erőszakos rutság, mintha fenygetőzött volna; vagy ez az arc nem is annyira volt rut, mint rettenetes, önkéntelenül egy Mirabeau-t juttatott eszébe, kevésbé lelkesült, de szigorubbát és kegyetlenebbet, — egy Mirabeau-t, ki egyttal inquisitor. Ekkor hirtelen megváltozott az arc kifejezése. A redők elsimultak, félig lezárt szemeiből jóságos tekintet sugárzott elő, ajkain nyájas mosoly lebegett és hajfürtjei hasonlónak tettek egy szenthez. Inquisitor után apostol. Torguemada után paulai szent Vince.

Fiatal leányok rövidre vágott hajjal és fiatal emberek hosszú hajfürtökkel — mintha a leányok férfiaknak, ezek pedig leányoknak akartak volna látszani, forgolódtak az éltes egyéniség körül, elragadtatott tanítványokként csodálva, hallgatva, őt és lesve minden tekintetűt; és ő komolyan, szelíden mosolyogva, szájában az égő szivarral, aiai szemek sugarát veti rájuk, miát elkényeztetett gyermekre és kiterjesztett karjaival áldást látszott hinteni feléjük.

Hirtelen köhögési roham fogta el; a szivarvég kiesett szájából egyenesen az előtte álló pezsgő pohárba, melynek habzó tartalma sisseregve oltá ki a tüzet; ekkor a legcsinosabb leánya közöttük mintegy tizenhat éves lehetett — odarahant, megragadta a poharat, kihálászta a szivarvégét és diadalmasan rejté el kebelébe. Az öreg mester még csak különösnek sem ta-

lálta ezt; még jóságosabb tekintetét vetett rá, mintha mondta volna: „Gyermek!” és visszafordulva, megcírogatta a lányka örömtől piros orcáját.

Ez az egyén Glinck abbé volt.

Fiatal korában zongoraművész és vagyone ember volt; ujjainak virtouzitását és önbecsirezetét anynyira vitte, hogy egy alkalommal, midőn egy főhercegnő elejtett kendőjét, melylyel izzadt ujjait törölgette, a zongora pedál mellől felemelte, azt mondta: „Megörizheti asszonyom!” Előre haladt korával hanyatlott játékának ereje, de megmaradt zeneszerzőnek egyházi téren. Egyszerre volt lánész és abbé. Egy azok közül, amiket nagyszámmal lehet találni Rómában és kiket ott monsignoriknak neveznek, azok közül, kiknek egyik lábuk a sekrestyében, vagy valamely bibornok-érsek előszobájában van, a másik a primadonnák öltözőjében. Egyházi komédiás. Papi öltönye nem akadályozta abban, hogy megjelenjen a színi előadásokon, ünnepélyeken és hangversenyeken, sőt igen nagy elnézéssel viseltetett decolletirozott nők iránt. Követve tanítványainak rajától, kiknek méhkirálynéja volt, bejárta Bécs, Berlin, Páris és Szt.-Pétervárt, alamizsnaként játszva kegyelemből egy-két darabot a könyörgőknek a zongorán, néha ha a császár, vagy királyné kérte, beleegyezett, hogy egy orchestert vezényeljen, de a pálcikát sohasem vette a kezébe, hanem inkább tekintetével kormányozta zenei hadseregét és csak néha, különös kegyképen emelte fel karjait, mint egy áldást hintve rájuk. Télen szívesen elfogadta tanítványaival együtt valamelyik magyar főur vendégszeretetét; reggelként misét mondott a házi kápolnában, esteuként az asztalfőnél ült a vadászünnepeken. Fogadta a kanonokokat és püspököket, kik látogatába jöttek hozzá és mindenkitől imádatva, kegyes volt magát nyájának, kedvesnek mutatni, egész a bizalmaskodásig. De néha valamely kellemetlen eset hirtelen összevonta aztán a redőket és felölté szigoru tekintetét.

Egyébiránt Glinck abbé nem tagadta, hogy voltak kalandjai, meglegedett azzal, hogy került a feltűnést. Mindenki tudta, milyen helyzetben volt egy orosz grófnővel, ki úgy játszott a zongorán, mint egy szeraph, de ha nőnek is volt öltözve, hasonlított egy rut gyermekhez, ki olyan erős szivarokat szitt, melyek a földhöz vertek volna egy bakát. Egy este az abbé haza menve, magánál tanácsa; eljött Rómába, hogy négykézre játszó az abbéval egy szimfóniát Beethoventől. Minthogy már ágyban feküdt s a grófnő nem akart fölöltözni, nem merte kilökní az ajtón, a botrány miatt. Különben valóban nagy művésznő volt és bolond szeszélyeiben nagyon mulátságos. Ha a maestro postakocsin elutazott, a grófnő postakocsis öltözetben felült a lóra, és ostorát az abbé utolsó allegrojának ütemeiben patogtatta. Azonkívül, minthogy minden birtokát pénzre tette, gazdag is volt, és az abbé minden téli reggelen pompás nizzai csokrot talált párnáján, melyek Karr Alphons kertjéből kerültek oda. De nem kevésbé volt féltékeny, szeszélyeskedő és harcias, mint rut és gazdag, s midőn a virágcsokrok ritkulni kezdtek — talán mivel a grófnő lelkesedése alább szállott, vagy mivel pénze elfogyott — az abbé azt tanácsolta neki, menjen Amerikába hangversenyeket adni.

Hanem ilyen élet mellett milyen szerepet játszhatott benne a vallásos érzület? Talán semminőt. Ő maga ritkán beszélt róla, a többiek pedig nem igen törődtek vele, mintha meglettek volna győződve róla, hogy a vallásosságot, miséiben és oratoriumában gyakorolja. Szerencsére tehetsége sokkal realisabb és őszintébb volt, mint áhitata. Megtanult teremteni. Folyton dolgozva, tanulmányozva, megszűnt utánzó lenni és olyan lánész lett, minővé csak tette magát. Ez okozta aztán, hogy lenki sem mosolyogta ki, midőn beköborolta a kontinent tanítványainak hadával, egyszerre mint nagy ember, főpap és kissé talán mint szultán.

(Folytatása következik.)

NAPIREND.

Május 21. Szerda. Róm. kath. naptár: Timót. — Protestáns naptár: Konstantin. Iona. — Görög-keleti naptár (május 8.): János. — A nap két 4 óra — perckor, nyugszik 7 óra 20 perckor. — A hold két 6 óra 29 perckor, nyugszik 3 óra 29 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¼—12¼ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1½—2¼ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereky-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó, hűvös, sok helyütt csapadék, zivatarok.

Nemzeti színház.

Bérlet 16. sz.

Páros.

Szerdán, 1902. évi május hó 21-én:

A becsület.

Színmű 4 felvonásban. Irtá: Sudermann Hermann.

SZEMÉLYEK:

Mühlhng	Győre Alajos.	Heinecke	Németh J.
Amália, neje	Csigaházi E.	Heineckené	Tolnainé.
Kurt, fia	Gózon Béla.	Róbert, fiuk	Ternyei L.
Leonora	Gazdi A.	Augusztá	Daróczy Ilka.
Brandt Lothár	Szabó József.	Alma	Szabó Irma.
Stengel Hugó	Sarkadi A.	Mihálszky	Csiky László.
Trast-Zarberg	Marházi M.	Nébensteinné	Pajor Agnes.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Wallfisch Géza úgy a saját, mint neje szül. **Bardach Laura**, fiuk **Tibor**, nagybátyja **Schulhof Károly**, ennek neje szül **Streckenbach Julia**, valamint az összes rokonság nevében mély fájdalomtól sújtott szívvvel jelenti a forrón szeretett legjobb anya, illetve anyós, nagyanya, nővér és rokon

özv. Wallfisch Jakabné szül. Schulhof Janka urnőnek

folyó évi május hó 18-án reggel, életének 63-ik évében hosszas szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát.

A drága megboldoguit földi tetemei folyó hó 20-án d. u. 3¼ órakor fognak Aradon az izr. temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.

Áldás és béke poraira!

Budapesten, 1902. május hó 19-én.

(VI., Gyár utca 62.)

Seabury & Johnson-féle

Benson-Tapasza

a leghatásosabb szer

Köszvény, csusz, derékfájás,

csípőfájás, hátbaj,

mellbaj, köhögés,

minden meghülés ellen.

Óvakodjunk csekélyebb értékű utánzatoktól!

Louis Ritz & Co., Hamburg.

Aradon kapható: Földes Kelemen, Hajós Árpád gyógyszerháza az „Isteni Gondviselés”-hez és Rozsnyay Mátyás gyógyszerháza Szabadság-tér.

TELEFON 184.

Pártoljuk a helybeli ipart!
Bettelheim K.első aradi egyedüli szakszerű mosó-
és tisztító müintézete

Arad, Aulich Lajos-utca 2. sz. (Lux-udvar)

A nyári időnyre felhívom a t. nagy-
közönséget müintézetemre. Jól felsze-
relt munkás személyzetemmel páro-
sulva, ama kellemes helyzetben va-
gyok, hogy a legmagasabb igényeknek
is minden irányban megfelelhettek. El-
vállalok mindenféle mosható női, férfi
és gyermek ruhákat, bur. kalapot, pi-
vare tárgyakat, függönyöket, összes
házi ruházatok mosását a legolcsóbb
egyezségi árak mellett. Kívánatra ház-
tól elvitetem és haza küldöm.

Magy. kir. államvasutak.

64795—902. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igaz-
gatósága a jövő 1903. évben eset-
leg 3 éven át szükséges fém, acél
és vasnemű anyagok szállításának
biztosítását óhajtván, ez iránt nyil-
vános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó
évi június hó 10-ének déli 12 óráig
beterjesztendők, a bantpénz pedig
folyó évi június hó 9-én déli 12
óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részle-
tezett feltételek, a mennyiségek,
ugyszintén a különleges szállítási
feltételek a magyar kir. államvas-
utak anyag- és leltárbeszerzési
szakosztályánál (Budapest, An-
drássy-ut. 73.) megtekinthetők.

Budapest, 1902. évi május hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

153—1902. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értel-
mében ezennel közzhírré teszi, hogy
az aradi kir. járásbírósnak 1901.
évi Sp. IV. 1176. számú végzése
következtében Lázár György ügy-
véd által képviselt, Braun és Schuch
javára, Zorád János ellen 120 kor.
24 fillér s jár. erejéig 1902. évi
márczius hó 7-én foganatosított ki-
elégítési végrehajtás útján lefog-
lalt és 1020 koronára becsült kö-
vetkező ingóságok, u. m.: szoba-
butorneműek nyilvános árverésen
eladatnak.

Mely árverésnek a világosi kir.
járásbírósnak 1902. évi V. 11/2.
számú végzése folytán 120 ko-
rona 24 fillér tőkekövetelés, ennek
1901. évi január hó 1. napjától járó
5% kamatai, és eddig összesen
49 koronában bíróilag már megállá-
pított költségek erejéig Galsán.
végrehajtást szenvedett lakásánál
leendő eszközésére 1902. évi május
hó 22. napjának délutáni 3 órája
határidőül kitűzetik és ahhoz a
venni szándékozók oly megjegy-
zéssel hivatnak meg, hogy az érin-
tett ingóságok az 1881. évi LX.
t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében
kiszáraztatás mellett, a legtöbb
bet ígérőnek szükség esetén becs-
áron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő
ingóságokat mások is le- és felül-
foglaltatták s azokra kielégítési
jogot nyertek volna, jelen árverés
az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értel-
mében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Világoson, 1902. évi má-
jus hó 6. napján.

Najmányi Béla,

kir. bír. végrehajtó.

941

875—1902. alk.

Hirdetmény.

Egy drb. körülbelül 2 éves
sárga kancza kissé csillagos
csikó bitangságban felfogatott
s ha jogos tulajdonosa nem
jelentkezik, **folyó évi június hó
6-án délután 3 órakor** nyilván-
os árverésen eladatni fog.

Arad-Gája, 1902. évi május
hó 18-án.

Alkapitány távol:

942

Moldován.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

70144—1902. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közzhírré tétetik, hogy
a vasuti kocsikban és az állomási
helyiségekben elhagyott tárgyak,
u. m. bőröndök, táskák kalapok,
ruha- és fehéreneműek, botok, nap-
ernyők és esernyők stb. az alább
felsorolt állomásokon árverés alkál-
mával azonnali készpénz fizetés
mellett el fognak adatni:

Állomáson	1. évi május hó
Fiume	23-án d. e. 9 óra
Kis Czell	26-án d. e. 9 óra
Bpest keleti p. u.	28-án d. e. 9 óra

Budapest, 1902. május hóban.

Az igazgatóság

Rozsnyay-féle**chinin czukorka, chinin csokoládé**

pályakoszorozott készítmény.

gyermekeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő siker-
rel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi,
ha a csomagoló papirosan Rozsnyay Mátyás névalírása
olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a
szoba levegőjének felfris-
sítésére és tisztítására

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Colloidum.

Kitűnő, minden más szert
felülmúló hatású tyukszem
és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek
segélyével pár percz alatt zamatos, finom
likőrt készíthetünk.

Barack
Anizette
BenedictineCacao blanc
Chartreuse
CuracaoCseresznye
Marasquino
KávéCsászárkörte
Vanília
Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerárában

Aradon, Szabadság-tér.

A haj eredeti színét

visszanyerjük a Hajós-féle

Hajregenerator

használatával. Rövid idő alatt visszaadja az ősz hajnak eredeti szí-
nét, ifjúkori szépségét és ennek visszatérése után az elért eredmény
állandóan megmarad. A fehéreneműt és fejbőrt nem piszkítja.

Egy üveg ára 60 krajczár.

Hófehér fogakat egyedül a Hajós-féle

Venus Antiseptikus fogpép

használatával nyerhetünk, egy tégely ára 60 krajczár. (Az üres fogpép-
tégely 10 kr.-ba visszavásároltatik.)

Valódi angol celluloidba foglalt

Antiseptikus fogkefe

2 évi jótállással ára 90 kr.

Fenti szerek egyedül kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

Arad, Andrásy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernak.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **IBOLYA-
crème** kitűnő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet
nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár
nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat,
együttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5.

Kitűnő tisztelettel Marsatzky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbriros, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztá-
társágot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt
teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-Crème

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsá
és krém színben 60 kr.

Hajós-**IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygieni-
féle cus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és ke-
zeknek megkapó szépséget, fehérliliom és rózsá színében tündöklő varázssos
szint kölcsönöz. **1 üveg 50 krajczár.**

☞ Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól! ☜

Bevásárlásnál csakis **HAJÓS** féle **IBOLYA CRÉM**ET tessék elfogadni.

Kapható:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrásy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá **Vojtek Kálmán** ur gyógyszerárában és **Vojtek és Weisz**
urak drogueriájában.

Pöstyén, Lukács és Herkules-fürdő

helyett jó sikerrel használta több mint 1000 beteg
rheuma, csúsz, köszvény és idegzsába ellen
a villamfényfürdőket, 400

idegesség ellen hidegvíz-gyógyimódot

Dr. Hecht gyógyintézetében,
Aradon, Zrinyi-utcza 3. sz.

Bennlakó és bejáró betegeknek. Telefon 270.

Üzlet felosztás és végeladás!

Szabadság-tér 17., a szoborral szemben.

Kedvező alkalom

rendkívül olcsó árban való bevásárlásra.

Rövidáru-, férfi-divat-, női pipere-, díszmü-, kalap- és
cipő-árak

minden elfogadható árban

eladatnak.

Tisztelettel

Ruzsonyi Endre

divatáruháza

Arad, Szabadság-tér 17., Dr. Schwarz Jenő ur házában.

Az üzlet egészben, esetleg bizományba átadandó.

MINDEN HÖLGYNEK

SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A

FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenős, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Masszázsához használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva.

Kamisitványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér. Margit powder 1 kor. 20 fillér.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriarban.

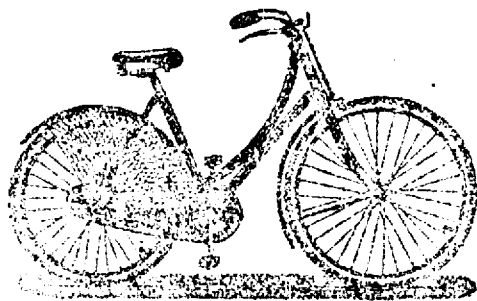
Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Eleken: Ifj. Pekker István, Földeskon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahoneczon: Molnár István, Gyorokon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevevmesen: Schlögl Pál, Kun-ágotán: Pejes Lajos, Kurticson: Hackenberger László, Medgyessyháza: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácsaházán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzóros Adám, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Pecskán: Roksztin János, Pankotán: Posevitz Gusztáv, Pitvaroson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Simándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlaken: Hauszler Sándor, Tauczon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza arak gyógyszerárakban.

Arad legrégebb kerékpár és varrógépjavító műhelye és raktára

HAMMER VILMOS

villanyműszerész

Arad, Szabadság-tér 7.

Seidel és Neuman Ger-
mania és H. W. Schla-
ditz Drezdai

kerékpárok,
ugymint
varrógépek
egyedüli képviselője.

Singer varrógépek 5 évi jótállás mellett 32 frtért.

Nagy szakszerű javítóműhely.

Dus választék felszerelési cikkekben, olcsó árak, pontos kiszolgálás.

1588—1901. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírótság V. 2298. számú végzése által Petrol Antal jelentkezésére és több végrehajthatók javára is Pláner Dávid és neje aradi lakosok ellen 100 kor. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfogalt és 6015 koronára becsült butorok és egyeből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon Haltér 8. szám alatt leendő eszközésére 1902. év május hó 21-ik napjának délután 5 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Egyben pedig az időközben elhalt II. rendű aiperes Pláner Dávid részére ügyosztónakul Herczog Lipót aradi lakos kirendeltetik.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1902. évi május hó 1. napján.

945 Ortutay, bírósági végrehajtó.

1338—1901. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírótság 1901. V. 1404. számú végzése által Lang Mórné jelentkezésére és több végrehajthatók javára is Pláner Dávid és neje aradi lakosok ellen 220 kor. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefogalt és 6015 koronára becsült butorok és egyeből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Haltér 8. szám. a leendő eszközésére 1902-ik év május hó 21-ik napjának délután 5 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Egyben az időközben elhalt II. rendű aiperes Pláner Dávid részére ügyosztónakul Herczog Lipót aradi lakos kirendeltetik.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1902. évi május hó 1. napján.

944 Ortutay, bír. végrehajtó.

Telefon 187.

Első osztályu hasított

tölgy szőlőkarók

7 láb hosszban jutányosan kaphatók

HERSKOVITZ IG. és FIAI czégnél.

Arad, Boros Bénitér 11. szám.

Globus-tisztító kivonat

jobban tisztít, mint bármely tisztítószer.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronában kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ar-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; ha
beni kérdésekhez a válasza való-
sággal melléklendő. Telefon arto...
nem ad a kiadóhivatal.

Egy modern

ujjonnan épült ház szabad kézből
eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.
839

Etelneműekhez alkalmas marhafaggyú

vegyszer nélkül, frissen ki-
olvasztva, rendszeres szállítás
mellett Németországba kész-
pénzfizetés mellett

vételre kerestetik.

Árajánlatok mintával H. G.
1806. megjegyzéssel Rudolf
Mosse-hez Hamburgba inté-
zendők. 190

Permetező

3 évi jótállással

(ingyen javítás)

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi fecskendők,
borszivattyúk,

kutak és gummi tömlők

gyári áron.

Javítások elfogadtatnak.

Haszonbérbeadás.

Csanádmegyében,

Makó és Földeák között

5 km.-re a vasuti állomástól

500 kis hold (100 □-öl)

gazdasági épületekkel

bérbeadandó 7 évre.

Torontálmegyében,

Valkány állomástól 2 km.-re

600 katasztrális hold (1600 □-öl)

gazdasági épületekkel

12 évre kiadó,

esetleg utóbbi azonnal is át-
vehető, instructióval és termés-
sel, mivel tulajdonosa elhalt.

Értekezhetni: Eckhardt Osz-
kárnél Makó. Csanád m. 927

Telephon 436.

Vasgerenda, szekértengely, ráfvas,
aczelcsákányok, metsző-olló, kertész
fűrész, oltókések és egyéb áruczik-
kek jó minőségben és olcsó árban
kaphatók

Pöhm és Gedeon

vaskereskedésben 1561

Arad. Eötvös-utca és Szabadság-tér sarkán.

Házi csengők

bevezetését és javítását szak-
szerűen végzi:

Kalmár József

villanyműszerész, 589

Arad, Salacz-utca 2. sz.

Kerékpár és varrógép raktár.

Szakszerű javítóműhely!

Telefon szám 485.

T. Cz.

Van szerencsém nagyrabecsült
rendelőimnek szíves tudomására
adni, hogy folyó évi február hó 1-től
a Templom-utca 3. sz. alatti

czipész-üzletemet

feloszlattam, de iparomat továbbra
lakásomon

Heim Domokos-utca 2 sz. alatt,

a Tököl-téri Kisalmi-féle gőzfürdő mellett
folytatom.

Főtörékvésem oda irányul, hogy
nagyrabecsült rendelőimet ezután
is legnagyobb odaadással, szolid
és pontos kiszolgálásban része-
sitsem, miért is az eddigi pártfo-
gásért esedezem.

Magamat a n. é. közönség be-
ceses bizalmába ajánlva maradok
kiváló tisztelettel

Pakszián Sándorné,

czipész, Heim Domokos-utca 2. sz.

Tavaszi és nyári idény 1902.

VALÓDI BRUNNI SZÖVETEK.

Egy vég 3.10 mtr.
hosszu, elegendő 1
férfi öltözetre, (ka-
bát, nadrág és mel-
lény, csak ennyibe
kerül:

2 frt 75 kr., 3 frt 70 kr., 4 frt
80 krért jó
6 frt és 6 frt 90 krért jobb
7 frt 75 krért finom
8 frt 65 krért finomabb
10 frtért a legfinomabb

valódi gyapjú
szövetből

Egy vég fekete szalonöltönyhöz 10 frtért, valamint felöltőszöveteket,
turista ruhákhoz lodent, finom kamgarnt stb. gyári árban küld a szolidasá-
gáról ismert posztógyári raktár 1962

SIEGEL IMHOF BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve.

Mintahü szállítás.

A t. közönség különösen figyelmeztetik, hogy a posztók ára, ha köz-
vetlenül hozzadják, sokkal olcsóbb, mintha közvetítés útján vásárolják.

Telefon 278.

Telefon 278.

GLÜCK JÓZSEF

szobafestő és mázoló

Arad, József főherceg-ut 7. szám.

Ajánlja magát mindennemű

szobafestő, szobakárpitozási, menyezetek dombormű

diszítési és mázolási munkálatok teljesítésére, továbbá ablakok
színes üvegfestési imitálását a legújabb modern kiviteibe és a
lehető legjutányosabb árak mellett.

Elvállalom a lakások féreg (poloska) mentessé tételét

teljes jótállás mellett.

A nagyérdemű közönség pontos és gyors kiszolgáltatása
céljából készletben raktáron tartok dus választékban papirkár-
pitot, könnyű súlyú papiröntvényből (Xylogeniit-Stuck) domboru
diszitményeket és üvegfestés utanzatu színes mintákat, a melyek
lakásomon minden időben megtekinthetők és megválasztha-
tók. — A nagyérdemű közönség beceses támogatását kéri

646

mély tisztelettel

GLÜCK JÓZSEF.

VAJDA BENŐ

fogorvos

Arad, Szabadság-tér Színház-épület

Készít rágásra teljesen használható

MŰFOGAKAT

foganként 2 frtért.

Fogak plombirozása feltűnően olcsón, jótállás
mellett.

Fájdalomnélküli foghuzás 1 forint

TELEFON

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvételnek, vagy
cseréltetnek.

Férfiak

ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mi
az elvesztett erőt újra meghozza
Próbacsomagot s egy száz oldalas köny-
vet postán, jól becsomagolva, ingyen
kapják mindazok, a kik érte írják.
Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orv-
ság, mely megmentett ezreket, a
fiatalok kihágások folytán nem
jokban, szifiliszben, valamint elve-
tett férfierőben szenvednek. Ez ok-
elhatározta az intézet, hogy egy
ingyen csomag orvosságot magyar
könyvvel együtt mindenkinek ing-
küld. Ezzel a házi-orvossággal a
otthon gyógyítható, s mindazok, a
a fiatalok kihágásokból származó
mi bajokban, szellemi elgyöngyülés-
vagy krónikus bajokban szenvedők
otthon gyógyíthatják magukat. E
gyógyszer közvetlenül azokra a sz-
vekre hat, a hol a megerősödés sz-
séges csodálatos eredménynyel gy-
gyítja az évek óta tartó betegségeit.
Óreg, fiatal egyaránt írhat a State
Medical Institutnak az alatt jel-
czimre, a honnan a csomagot rögtön
elküldik. Az intézet leginkább azo-
akarja megmenteni, a kik kez-
céljából az otthonukat nem hagy-
ják el. A próbacsomag megmenti
hogy mily könnyen gyógyíthatók
ból a rettenetes bajból otthon. Az
intézet kivétel nem tesz. Minden-
hat érette bárhol Magyarul, s
titoktartás mellett postafordultáva
ingyen csomag orvosságot kap-
gyarazó könyvvel együtt. Irjon
ma. A csomag oly szépen be van
magolva, hogy a tartalmát senki
fogja megtudni. A levelet így
címezni: State Medical Institute
Elektron Building, Fort Wayne,
Amerika. A levelek mindig bérme-
ntendők.